

TEHTÄVÄNIEKKA

SUOMEN TEHTÄVÄNIEKAT RY:N JÄSENLEHTI
PROCEEDINGS OF THE FINNISH CHESS PROBLEM SOCIETY

N:o 3 / 2013 20.9.2013

Jorma Paavilainen
1. palkinto Kauko Virtanen 80 JT

3 siirron apumatti (a#3)
a) kuvio b) msd2→d6 c) vRd3→h4

TEHTÄVÄNIEKKA

JULKAISIJA/ PUBLISHER:

Suomen tehtäväniekat ry.

Päätoimittaja ja toimituksen osoite /

Editor in chief: Jorma Paavilainen, Avenue de l'Aigle 72, B-1150 Bruxelles, Belgique, e-mail: jorma_paavilainen@hotmail.com

Muu toimituskunta / Editorial staff:

Johan Beije, Mikael Grönroos, Hannu Harkola, Terho Marlo, Pauli Perkonjoja, Hannu Sokka, Janne Syväniemi, Henry Tanner

Taitto / Layout: Harkola, Paavilainen

Painopaikka / Printed in: Picaset Oy,

Helsinki 2013

ISSN 2242-3257

Vuositilaus ei-jäsenille 2013: 28 EUR

Subscription fee abroad 2013: 28 EUR

Irtonumerohinta / Single issues: 6 EUR

Osoitteenmuutokset sihteerille! /

Changes of address to the secretary!

Sisällysluettelo

Kilpailuja ja muutoksia.....	91
9. WCCT-kilpailu.....	92
Kauko Virtanen 80 JT tuomio.....	100
Joose Norri 40 JT tuomio.....	103
Batumi	110
Samuel Loyd	111
Paha pätkinä 57.....	121
Sam Loyd -tehtäväkirjat	122
Nyt alamme laatia.....	122
Ensipainokset.....	124
György Bakcsi 80 JT ja	
David Durham 80 JT	132
Ratkaisupisteet.....	135
Summary	136

SUOMEN TEHTÄVÄNIEKAT

SUOMEN TEHTÄVÄNIEKAT RY

<http://www.sci.fi/~stniekat/st>

Puheenjohtaja / Chairman:

Jorma Paavilainen, Avenue de l'Aigle 72, B-1150 Bruxelles, Belgique, e-mail: jorma_paavilainen@hotmail.com

Sihteeri / Secretary:

Kari Karhunen, Rukotie 7 B, 00760 Helsinki, e-mail: kkkarhunen@luukku.com

Taloudenhoitaja / Treasurer:

Kenneth Solja, Hansatie 2 A 9, 02780 Espoo. Puh./Tel. 040 529 4096, email: kenneth.solja@gmail.com

Pankkitili / Bank account:

Nordea Ylöjärvi FI34 1443 3000 0418 86

Jäsenmaksu 2013: 25 EUR

Pirkanmaan shakkitehtäväkerho:

Kauko Virtanen, Välimäenkuja 3 D 20, 33430 Vuorentausta.

Puh./Tel. (03) 348 3447

e-mail: kauko.virtanen@tuubi.net

Satakunnan osasto: Veikko Valo, PL 153, 28101 Pori, e-mail: psy@dlc.fi

Turun osasto: Hannu Sokka, Kastuntie 47 B 20, 20300 Turku
email: hannu.sokka@pp.inet.fi

Vaasan osasto: Seppo Praski, Varisselänkatu 16 A 2, 65200 Vaasa

Lahden Tehtäväshakki: Hannu Joentaus, Kunnintie 56, 15560 Nastola

Kansitehtävän ratkaisu ja sisällön kuvaus on sivulla 100.

The solution and description of contents of the cover problem is on p. 100.

Aineisto seuraavaan *Tehtäväniekka*-lehteen 15.10.2013 mennessä.

Kilpailuja ja muutoksia

Lehden pääuutiset koskevat viime aikoina päättyneitä laadintakilpailuja. Näistä suurin ja kaunein on tietysti eri valtioiden välillä käytävä kansainvälinen joukkuelaadintakilpailu, WCCT (World Chess Compositions Tournament). Kilpailu oli järjestyksessään yhdeksäs, ensimmäinen WCCT käytiin vuosina 1972–1975, jolloin Suomi vastasi järjestelyistä. Tulokset selviävät sisäsivuilta. Seitsemässä ryhmässä käytävä kilpailu on vaativa urakka, myös osallistuville maille ja laatijoille. Suomessa oli tällä kerralla päädytty järjestelmään, jossa joka ryhmällä oli oma vetäjänsä. Kokonaisuudesta vastasi joukkueen johtaja, jona toimi Hannu Harkola. Valittu systeemi osoittautui toimivaksi: kenenkään yksittäisen ihmisen urakka ei tullut kohtuuttomaksi ja lopputulokset kertovat Suomen menestyneen hienosti. Joukkuesijoitus on parasta pitkiin aikoihin. Yksittäiset huipputulokset jäivät puuttumaan, mutta tasainen pisteiden keruu joka ryhmässä toi hienon yhdeksännen sijan. Taakse jäi kovia laadintamaita, kuten WCCT:n vakio-menestyjä ja edellisen kilpailun kakkonen Slovakia, Puola, Alankomaat, Iso-Britannia ja Ranska. Kiitokset laatijoille, ryhmien vetäjille ja joukkueen johtajalle!

WCCT ei ole pelkkää laadintaa, vaan tehtävät on myös tuomittava. Joka ryhmässä oli viisi tuomarimaata, joiden tehtäväkohtaisista pisteistä pudotettiin mäkihyppytyyliin paras ja huonoin pois. Suomi tuomitsi monisiirtoiset ja lopputehtävät. Ryhmätöinä tehtyä

työtä oli useaksi kymmeneksi tunniksi, mutta tästäkin selvittiin kunnialla.

Tuomarityötä on tehty myös kotimaisissa kilpailuissa. Kauko Virtasen 80-vuotisjuhla-kilpailun tuomio löytyy sisäsivuilta, samoin Joose Norrin 40-vuotiskilpailun tuomio. Molemmat kilpailut olivat apumattitehtäville, tarkemmat teemavaatimukset kerrotaan tuomioissa. Lisää tuomioita on luvassa seuraavissa Tehtäväniekka-lehdissä, sillä ainakin lehtemme itsemattien ja kolmisiirtoisten mattitehtävien vuosikilpailun tuomiot saavat päivänvalon.

Kari Valtonen on jo pitkään kirjoittanut asiantuntevasti ja kiinnostavasti tehtäväshakin eri alueista. Tällä kerralla hänen kynänsä käsittelee yhtä kaikkien aikojen laatijaa, Samuel (Sam) Loydia. Karin mittava artikkeli on erittäin suositeltavaa luettavaa. Laatijan kuolemastakin on jo yli 100 vuotta, mutta hänen suuret ideansa elävät tänäkin päivänä.

Lehden ensipainososasto on tällä kerralla uuden taittajän käsialaa. Remmissä on Janne Syväniemi ja tarkkasilmäinen lukija huomannee uudistuksia, jotka ovat toivottavasti miellyttäviä!

Tämä pääkirjoitus on ensimmäinen, jonka kirjoitan ulkomailla asuessani. Yhteydet kotimaahan ovat heikenneet, mutta eivät katkenneet, kiitos sikäläisten yhteistyötahojen. Lehden toimitustyö jatkuu paikasta ja joskus ajastakin riippumatta.

Jorma Paavilainen

9. WCCT-kilpailu

Yhdeksäs joukkuelaadintakilpailu WCCT on päättynyt. Kilpailu julistettiin tammikuussa 2011 ja laadinta-aika päättyi 15.4.2012. Tulokset julkaistiin syyskuun alussa 2013.

Kilpailun johtaja Harry Fougiaxis suoriutui urakastaan kiitettävästi.

Kilpailu jakautui seitsemään ryhmään, 2#, 3#, monisieritöiset, lopputehtävät, apu-

sija	maa	A - 2#	B - 3#	C - n#	D - lt	E - a#	F - i#	G - satu	yht.
1	Venäjä	16,50	18,50	19,00	19,25	19,50	19,50	18,50	130,75
2	Ukraina	15,00	15,00	22,25	19,00	20,25	15,00	14,00	120,50
3	Israel	12,50	17,00	12,00	13,00	18,75	15,25	19,00	107,50
4	Serbia	13,50	15,00	15,00	12,00	13,00	16,00	15,50	100,00
5-6	Valko-Venäjä	11,00	12,00	15,75	13,50	16,00	12,50	16,50	97,25
5-6	Makedonia	10,50	15,00	14,50	14,50	14,25	17,00	11,50	97,25
7	Saksa	10,00	12,00	14,25	15,00	10,00	13,50	15,00	89,75
8	Italia	13,00	12,00	11,00	8,00	14,00	13,00	17,50	88,50
9	Suomi	10,50	11,50	11,00	13,25	14,00	11,50	14,00	85,75
10	Slovakia	13,00	11,00	17,00	13,00	12,00	6,00	13,50	85,50
11	Intia	15,00	18,00	9,50	1,50	14,50	8,50	18,00	85,00
12	Puola	9,00	10,00	11,00	14,00	12,00	10,50	12,50	79,00
13	Unkari	5,50	9,00	10,00	13,50	11,50	10,00	17,50	77,00
14	Alankomaat	6,50	11,00	14,50	9,50	16,00	0,00	15,50	73,00
15	Itävalta	7,00	3,50	15,00	13,50	10,50	14,00	4,00	67,50
16	USA	9,00	11,75	7,00	14,00	9,50	10,50	4,50	66,25
17-18	Iso-Britannia	12,00	4,50	5,00	12,00	14,00	0,00	11,00	58,50
17-18	Liettua	7,50	4,50	11,00	3,50	12,50	10,50	9,00	58,50
19	Argentiina	9,50	2,50	3,00	9,50	12,00	6,00	15,50	58,00
20	Armenia	9,50	13,00	10,50	8,50	11,50	4,00	0,00	57,00
21	Ranska	7,50	0,00	4,50	9,50	12,00	7,50	13,50	54,50
22	Slovenia	7,00	0,00	9,50	9,50	10,00	5,50	11,50	53,00
23	Kroatia	3,00	3,50	10,00	4,00	10,50	0,00	18,00	49,00
24	Sveitsi	4,50	6,00	11,75	0,00	3,50	8,50	13,50	47,75
25	Azerbaidžan	7,50	9,50	3,50	9,25	10,50	7,00	0,00	47,25
26	Tšekin tasav.	5,50	3,00	7,00	13,50	5,50	5,00	4,75	44,25
27	Romania	0,00	11,00	0,00	5,00	11,00	0,00	14,00	41,00
28	Georgia	9,50	3,50	0,00	8,75	6,50	3,00	9,50	40,75
29	Espanja	0,00	6,00	9,00	8,00	4,50	0,00	6,50	34,00
30	Tanska	0,00	0,00	0,00	10,50	8,00	1,50	6,00	26,00
31	Belgia	0,00	0,00	0,00	8,50	0,00	0,00	15,50	24,00
32-33	Brasilia	0,00	0,00	0,00	0,00	16,00	0,00	7,00	23,00
32-33	Ruotsi	1,50	6,00	5,50	0,00	10,00	0,00	0,00	23,00
34	Moldova	0,00	4,00	0,00	8,00	2,50	3,00	4,00	21,50
35	Mongolia	0,00	0,00	0,00	5,50	4,00	0,00	0,00	9,50
36	Japani	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,50	6,50
37	Kreikka	1,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,50

matit, itsematit ja satushakkiryhmä. Joka ryhmässä oli oma teemansa. Osallistuva maa sai lähettää yhteen ryhmään kolme tehtävää. Suomelta jäi vain lopputehtäväryhmä vajaaksi kahdella tehtävällä.

Joka ryhmän tuomitsi viisi maata, jotka antoivat tehtäville pisteitä väliltä 0–4. Jokaisen tehtävän paras ja huonoin pistemäärä jätettiin huomioimatta ja muut laskettiin yhteen. Vain kaksi maan parasta tehtävää ryhmässä sai pisteitä. Suomi oli monisiirtois- ja lopputehtäväryhmän yksi tuomari.

Mukana oli kaikkiaan 37 maata, jotka lähettivät 553 tehtävää 257 laatijalta. Suomi sijoittui yhdeksänneksi, vaikka missään ryhmässä ei ylletty huippusijoituksiin. Pisteitä saatiin kuitenkin tasaisesti joka ryhmästä. Viidessä ryhmässä urakoinut Janne Syväniemi keräsi niitä komeasti 30,5. Muille kertyi seuraavasti: Unto Heinonen 15,5, Pauli Perkonoja 12, Jorma Paavilainen 10,75, Terho Marlo 6, Harri Hurme 5,5, Kenneth Solja 3,5 ja Jorma Pitkänen 2.

Tässä tarkat sijoitukset ja pistemäärät:

2-siirtoiset 10,5 pistettä:

20–27 Syväniemi (sivulla 94)	5,5
29–33 Heinonen	5,0
51–61 Syväniemi	(3,0)

3-siirtoiset 11,5 pistettä:

23–26 Syväniemi	6,0
27–32 Paavilainen & Perkonoja	5,5
34–38 Valtonen	(5,0)

monisiirtoiset 11 pistettä:

26–31 Paavilainen & Syväniemi	6,0
39–43 Paavilainen	5,0
44–48 Paavilainen	(4,5)

lopputehtävät 13,25 pistettä:

15–16 Perkonoja (sivulla 97)	7,25
26–30 Pitkänen, Perkonoja & Hurme	6,0

apumatit 14 pistettä:

21–26 Solja & Syväniemi	7,0
21–26 Syväniemi	7,0

27–36 Syväniemi (6,5)

itsematit 11,5 pistettä:

19–24 Marlo (sivulla 99)	6,0
25–31 Syväniemi	5,5
34–40 Valtonen	(5,0)

satutehtävät 14 pistettä:

27–38 Heinonen	7,0
27–38 Heinonen & Hurme	7,0
40–47 Hurme	(6,5)

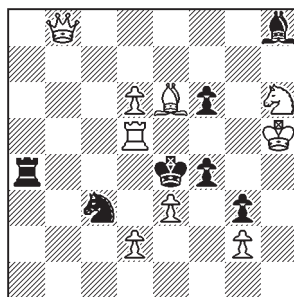
Paras sijoitus tuli meille lopputehtäväryhmässä (15.–16.)

2-siirtoiset:

Teema: Kahdella houkutusella on sama uhkaus A. Kahdella muulla houkutusella on sama uhkaus B. Ratkaisussa ei kumpikaan siirroista A ja B ole uhkaus, mutta molemmat ovat mattisiirtoja muunnelmassa.

Tuomarit: Saksa, Serbia, Slovakia, Venäjä, Ukraina

1. sija Pavel Murašev, Anatoly Slesarenko & Aleksandr Feoktistov, Venäjä

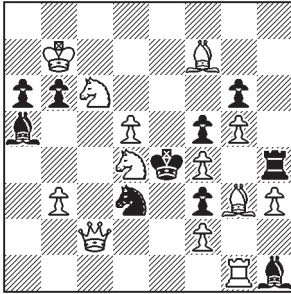
2#

9+7

1. sija (9,75 pistettä) Pavel Murašev, Anatoly Slesarenko & Aleksandr Feoktistov (Venäjä)

1.Db6? [2.d3# A] 1.- f×e3 2.D×e3#, 1.- Td4 2.D×d4# mutta 1.- R×d5! b
1.Rg4? [2.d3# A] 1.- R×d5 2.Db1#, 1.- Td4 2.T×d4# mutta 1.- f×e3! a
1.Db7? [2.Lf5# B] 1.- R×d5 2.D×d5# mutta 1.- f×e3! a
1.Dg8? [2.Lf5# B] 1.- f×e3 2.Dg4# mutta

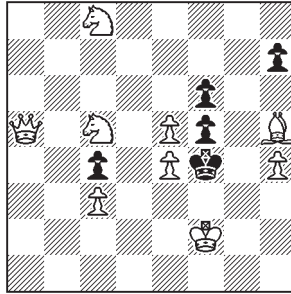
A/2. sija Vasil Kryžanivskiy, Ukraina

2#

13+10

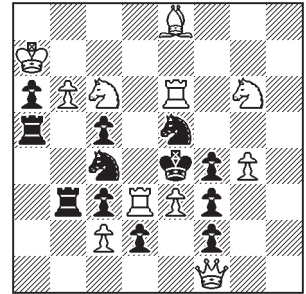
A/3. sija C.G.S. Narayanan Intia

2#

9+5

20.–27. sija Janne Syväniemi, Suomi

2#

11+12

1.- Rxd5! b

1.d7! [2.Dxf4#] 1.- fxe3 a 2.d3# A, 1.- Rxd5 b 2.Lf5# B, 1.- Re2 2.Db1#, 1.- Td4 2.Txd4#

Dombrovskis- ja Hannelius-teeman yhdistelmä matinmuutoksin. Viisi teemavaihetta.

2. sija (8,75 pistettä): Vasil Kryžanivskiy (Ukraina)

1.Td1? [2.Dxd3#] mutta 1.- Ld2!

1.Re5? [2.Dxd3#] 1.- Kxd4 2.Dc4# mutta 1.- Txf4!

1.Re2? [2.Dc4#] 1.- fxe2 2.Dxe2#, 1.- Lc3 2.Rxc3# mutta 1.- b5!

1.Re6? [2.Dc4#] 1.- Kxd5 2.Dxd3#, 1.- b5 2.Rc5# mutta 1.- Lc3!

1.Rxf5? [2.Rd6#] 1.- Kxf5 2.Dxd3#, 1.- gxf5 2.Dc4# mutta 1.- Lb4!

1.Rxf3! [2.De2#] 1.- Kxf3 2.Dxd3#, 1.- Lxf3 2.Dc4#, 1.- Ld2 2.Rxd2#

Neljä hyvin yhteensopivaa pakoruudun antavaa vaihetta (ja yksi ylimääräinen muodostavat syklisen pseudo-le Grand koneiston AB-BC-CA.

3. sija (8,00 pistettä): C.G.S. Narayanan (Intia)

1.exf6? [2.Dc7# A] 1.- fxe4 2.Re6# mutta 1.Ke5! a

1.e6? [2.Dc7# A] mutta 1.- fxe4! b 1.Lf3? [2.Re6# B] 1.- Kxe5 2.Dc7# mutta 1.- fxe4! b

1.Rd6? [2.Re6# B] mutta 1.- Kxe5! a

1.Da6? [-] 1.- Kxe5 2.Dd6#, 1.- fxe4 2.Dxf6#, 1.- fxe5 2.Dh6# mutta 1.- h6!

1.Da8? [-] 1.- Kxe5 2.Db8#, 1.- fxe4 2.Dxe4#, 1.- fxe5 2.Re6# mutta 1.- h6!

1.Re7! [-] 1.- Kxe5 a 2.Dc7# A, 1.- fxe4 b 2.Re6# B, 1.- fxe5 2.Rd5#, 1.- h6 2.Rg6#

Dombrovskis, Hannelius, pseudo-le Grand, Zagoruiko 3x3. Sivussa oleva alkusiirtonappula ja kahdesti sama kumoussiirto vähentävät hyvää yleisvaikutelmaa.

20.–27. sija (5,50 pistettä: Janne Syväniemi (Suomi)

1.Rc~? [2.Lc6#] 1.- Rxe3,Rxb6 2.Txe5# mutta 1.- Txb6! 1.Rb4? [2.Lc6#] mutta 1.- cxb4!

1.Rg~? [2.Lg6#] 1.- Rxe3,Rd6 2.Txe5# mutta 1.- fxe3! 1.Rxf4? [2.Lg6#] mutta 1.- Rxe3!

1.Td8? [2.Dd3#] 1.- Rb2 2.Txe5# mutta 1.- d1d! 1.Txd2? [2.Dd3#] mutta 1.- cxd2!

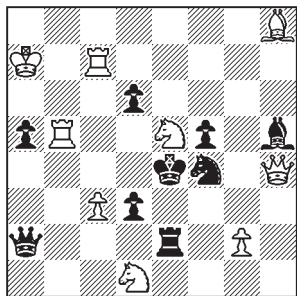
1.Tf6! [2.Txf4#] 1.- Rxc6+ 2.Lxc6#, 1.- Rxc6 2.Lxc6#, 1.- Rxd3 2.Dxd3#.

Valkea ruudunraivaus kolmessa houkutusessa, jatkettu hyökkäys. Päästöalkusiirto mahdollistaa teemamatit ratkaisussa.

B: 3-siirtoiset

Teema: Ainakin kolmea teemamuunnelmää yhdistää toisiinsa jokin valkean siirtoon/siirtoihin liittyvä seikka. Toisaalta näissä muunnelmissa myös mustan siirtoja yhdistää jokin seikka, joka sinänsä voi olla sama tai eri kuin mikä yhdistää valkean siirtoja.

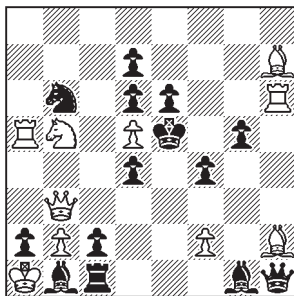
**B/1. sija C.G.S. Narayanan
Intia**

3#

9+9

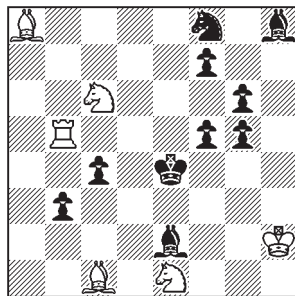
**B/2. sija Aleksandr
Feoktistov, Venäjä**

3#

10+14

**C/1. s. Myhailo Marandjuk
& Igor Jarmonov, Ukraina**

5#

6+10

Tuomarit: Ranska, Alankomaat, Venäjä,
Ruotsi, USA

**1. sija (10,00 pistettä): C.G.S. Narayanan
(Intia)**

- 1.Dg3! [2.Df3+ Lxf3 3.gxf3#]
1.R~ 2.Rc4 [3.Rxd6,Te7#] Lf7/Da3/Dxc4
3.Rxd6/Te7/Txc4#
1.- Rg6! 2.Rf3 [3.Rg5#] Dd2/Lxf3 3.Te4/
Dxf3,gxf3# (2.Rc4? Da3!)
1.- Re6!! 2.Rd7 [3.Rf6#] (2.Rc4?,Rf3?)
1.- Rd5!!! 2.Rf7 [3.Rxd6,Rg5#] f4/Lxf7
3.Rxd6/Df3# (2.Rc4,Rf3,Rd7?)

Moninkertaista jatkettua puolustusta
mustalla ratsulla. Hiljaisia valkean siirtoja
ja hyvä alkusiirto (teemanappulan päästö).

**2. sija (9,50 pistettä): Aleksandr Feoktistov
(Venäjä)**

- * 1- Rxd5 2.Ra3 [3.Rc4#] d3 3.Dc3#
1.- Dxd5 2.Rxd4 [3.Rf3,De3#] Te1/g4/Kxd4
3.Rf3/De3/Dc3#
1.- exd5 2.Rxd6 [3.Rf7#] d3 3.Dc3#
1.Dd3? [2.Dxd4#] mutta 1.- Lxf2!
1.Ra7! [2.Rc6+ dxc6 3.Txe6#]
1.- Rxd5 2.Db8 [3.Dh8#]
1.- Dxd5 2.Dg3 [3.Dxg5#] d3/g4/fxg3 3.De3/
Dxf4/Lxg3#
1.- exd5 2.Dd3 [3.Df5#] De4 3.Dxe4#

Kolmea kiinnittymistä seuraa kolme
valkean R-siirtoa esipelissä ja D-siirtoa
ratkaisussa.

C: Monisiirtoiset

Teema: 4–6-siirtoisen tehtävän toinen
siirto on Siers-patterin etunappulan ensim-
mäinen siirto. Tämän nappulan toinen siirto
on tehtävän viimeinen (matti-)siirto.

Tuomarit: Valko-Venäjä, Suomi, Saksa,
Sveitsi, Ukraina

**1. sija (11,50 pistettä): Myhailo Marandjuk
& Igor Jarmonov (Ukraina)**

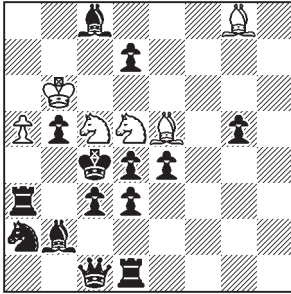
- 1.Ld2! [2.Rd8+ Kd4 3.Td5+ Ke4 4.Td6+ Ke5
5.Rxf7#]
1.- Re6 2.Rb8+ Kd4 3.Td5+ Ke4 4.Td3+ Ke5
5.Rd7#
1.- c3 2.Ra5+ Kd4 3.Td5+ Ke4 4.Te5+ Kd4
5.Rxb3#
1.- f4 2.Ra7+ Kd4 3.Td5+ Ke4 4.Txg5+ Kd4
5.Rb5#

Taloudellinen rakenne neljällä muunnel-
malla. Toistuvat mustan 2. ja valkean 3. siirto
antavat hieman mekaanisen vaikutelman.

**2. sija (10,75 pistettä): Myhailo Marandjuk
(Ukraina)**

- 1.Ld6! [2.Re7+ Kb4 3.Rxd7+ (Rc6+?) Ka4
4.Rc5+ Kb4 5.Rc6#]
1.- Df4 2.Re3+ Kb4 3.Rxd3+ (Rc2+?) Ka4
4.Rc5+ Kb4 5.Rc2#
1.- Tf1 2.Rf4+ Kb4 3.Rxe4+ (Rfxd3+?) Ka4
4.Rc5+ Kb4 5.Rfxd3#
1.- Lb7 2.Rc7+ Kb4 3.Rxb7+ (R7a6+?) Ka4
4.Rc5+ Kb4 5.R7a6#

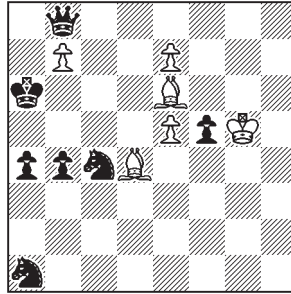
**C/2. sija Myhailo
Marandjuk, Ukraina**

5#

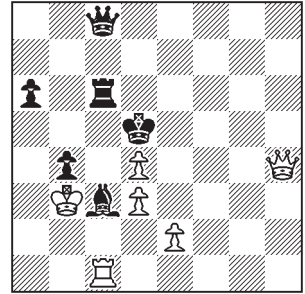
6+14

**D/1. sija Sergi Diduh
Ukraina**

6+7

**D/2. sija Oleg Pervakov
Venäjä**

6+6

Neljässä teemamuunnelmassa kahden valkean R-patternin peräkkäistä peliä vierekäisille ruuduille.

D: Lopputehtävät

Teema: Voittotehtävässä valkea kuningatar siirtyy, mutta ei lyö, shakkaa tai torju shakkia, ruudulle, jolla valkea ei suojaa sitä ja jolla musta voi heti lyödä sen.

Tuomarit: Azerbaidzan, Suomi, Georgia, Venäjä, Slovakia

1. sija (10,50 pistettä): Sergi Diduh (Ukraina)

1.Lc8 Rb3 2.Lg1! [2.Lf2? Rbd2! 3.e8D Re4+ 4.Kg6 Rxf2 5.Dxa4+ (5.Dc6+ Rb6!) 5.Ra5 6.e6 Re4 = tai 2.e8D Rxd4 3.Dxa4+ Ra5 =] **2.- Rxe5** [2.a3 3.e8D a2 4.Da4+ Rba5 5.Ld4 +- tai 2.Rbd2 3.e8D Rf3+ 4.Kg6 Rxg1 5.Dxa4+ Ra5 6.e6 +-] **3.e8D Rf3+ 4.Kg6!!** [4.Kf6? Rxg1 5.De6+ Ka7 (5.- Kb5? 6.De5+!) 6.De3+ (6.Dc6 Rf3!) 6.- Ka6 7.Dg3 (7.Df4 Ka7 8.Dxb4 Dc7! =) 7.- f4! 8.Dxf4? Dxf4+! shakaten, tai 4.Kxf5? Rbd4+! (4.- Rxg1? 5.De6+ Ka7 6.De3+ Ka6 7.Kg4!) 5.Lxd4 (5.Kg4 Rxg1 6.De5 Rc6! 7.Dc5 Ra7 = tai 5.Ke4 Rxg1 6.Dg6+ Ka7 7.Dxg1 Dd6 =) 5.- Rxd4+ 6.Kg4 Kb6! 7.Dd8+ Kc5 =, tai 4.Kh5? Rxg1 5.De5 Ka7 6.De3+ Ka6 7.Dg3 Ka7! (7.- f4? 8.Dxf4 Ka7 9.Df2+ Ka6 10.Dg3 Ka7 11.Dxg1+ Ka6 12.Dg3 Ka7 13.De3+ Ka6 14.Kg4!) 8.Dxg1+ Ka6 9.Dg3

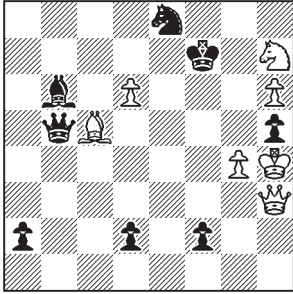
Ka7 10.De3+ Ka6 11.De5 Ka7 12.Db5 Dh2+ = ikuisella shakilla] **4.- Rxg1 5.De5!** [teemasiirto] **5.Ka7 6.De3+ Ka6 7.Df4!** [teemas.] **7.Ka7 8.Df2+ Ka6 9.Dh2!** [teemas.] **9.f4** [9.Ka7 10.Dxg1+ Ka6 11.Dh2 päämuunnelma] **10.Dxf4 Ka7 11.Df2+ Ka6 12.Dh2!** [teemas.] **12.Ka7 13.Dxg1+ Ka6 14.Dh2!** [teemas., jos 14.Df1+? Kb6 15.Df2+ Rc5! =] **14.- Ka7 15.Df2+ Ka6 16.Df4!** [teemas.] **16.Ka7 17.De3+ Ka6 18.Kf5!!** [dominointi] **18.- Ra5 19.Dd3+ Ka7** [19.- Kb6 20.Dd8+ +-] **20.Dd4+ Ka6 21.Dd6+ Ka7 22.Dc5+ Ka6 23.Dc7!** [teemas.] **23.- Ka7 24.Dxa5.**

Hienoja lisäpiirteitä: vLd4 peräytyy gl:een ja vK:n siirrot ovat tarkkoja

2. sija (10,00 pistettä): Oleg Pervakov (Venäjä)

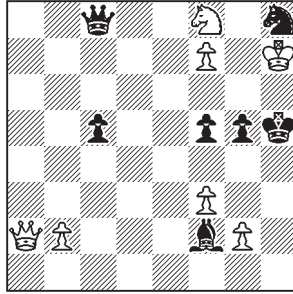
1.Tg1! [1.De4+? Kd6 2.De5+ Kd7 3.Tg1 Df8! 4.Tg7+ Kc8! =] **1.- De6!** [1.- Lxd4 2.Tg5+ Le5 3.De4+ Kc5 4.Dxb4+ Kd5 5.De4+ Kc5 6.De3+ Kb5 7.Txe5+ +- tai 1.- De8 2.Tg5+ Kd6 3.Dg3+ Kd7 4.Tg7+ Kc8 5.Tg8 +-] **2.Tg5+ Kd6+ 3.d5 Df7!** [3.- Dxd5+ 4.Txd5+ Kxd5 5.De7 +-] **4.d4! Kc7!** [4.- Lxd4 5.Dxd4 Tc7 6.Tg6+ Dxg6 7.Db6+ +-] **5.Dg3+!** [5.Dh2+? Kb7 -+] **5.- Kb6** [5.- Kb7 6.Tg7 +-] **6.Db8+ Ka5 7.Db7!!** [Temaattinen houkutus 7.Dd8+? Tb6! (7.- Kb5? 8.Db8+ Tb6 (8.Ka5 9.Db7!!) 9.Dc8! Ka5 10.Tf5! +-) 8.Dc7!! Df6! = (8.- Dxc7 9.d6+ Dc5 10.Txc5+ +-)] **7.- Tf6!** [7.- Dxb7 8.dxc6+ +-] **8.De7!!**

D/3. sija Vasili Kozyrev
Venäjä

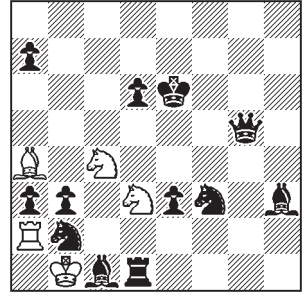
+ 7+8

D/15.–16. sija Pauli
Perkonoja, Suomi

+ 7+7

E/1. sija Aleksandr Seme-
nenko & Valeri Semenenko
Ukraina

a#3 3.1.1... 5+12

[8.Dc8? Lxd4 9.Dc4 Tf3+ 10.exf3 Dxf3+=]
8.- Dxe7 [8.- Kb6 9.Dc5+ Kb7 10.Te5! Kb8
11.Te7 +- tai 8.- Lxd4 9.Dxb4.] **9.d6+ De5!**
[9.- Kb6 10.dxe7 Te6 11.Tg6! +-] **10.dxe5**
[10.Txe5+? Kb6 11.Td5 Tf8 =] **10.- Lxe5**
[10.- Kb6 11.exf6 Lxf6 12.Tf5 +] **11.d7!** [11.
Txe5+? Kb6 12.Td5 Tf8! 13.e4 Kc6 14.Kxb4
Td8 =] **11.- Td6** [11.- Tf8 12.Txe5+ Kb6
13.Te8 +-] **12.Txe5+ Kb6 13.Te6!** +-

Taitavasti rakennettu johdanto, jonka
jälkeen kaksi teemasiirtoa. vT:n dominointi
ja mL:n viivästetty lyönti.

**3. sija (9,25 pistettä): Vasili Kozyrev
(Venäjä)**

1.Rg5+! [1.Df3+? Kg8 =] **1.- Kg8!** [1.-
Kg6 2.gxh5+ Kxh6 3.De6+ +-] **2.h7+** [2.Dc3?
Dd7! 3.Dc4+ Kh8 4.Rf7+ Dxf7 5.Dxf7 a1D
=] **2.- Kh8 3.Dc3+ Rg7 4.Ld4!** [4.Rf7+
Kxh7 5.Dc2+ Kg8 =] **4.- Dxg5+!** [4.- Lxd4
5.Dc8+ Re8,De8 6.d7 +-] **5.Kxg5 f1D!**
[5.- Lxd4 6.Db3 Kxh7 7.Dd3+! Kh8 8.Kh6!
Le3+ 9.Kg6 a1D 10.d7 +- tai 5.- d1D 6.Kh6
+-] **6.Kh6!** [6.Kg6? Db1+ +-] **6.- Df4+ 7.g5**
Dxd6+ [7.- Dxg5+ 8.Kxg5 d1D 9.Kh6 +-]
8.Lf6 Ld8! 9.Db3! [Temaattinen houkutus
9.Dc4? Df8 10.Dc5!! Df7! 11.Dd5!! Lxf6!
(11.- Df8? 12.Dxd8 Dxd8 13.Lxg7.) 12.Dxf7
Rf5+ 13.Kg6 (13.Kxh5 d1D+ +-) 13.- Re7+
14.Kxf6 a1D+ +-] **9.- Df8 10.Da3!! Df7!** [10.-
Le7 11.Da8!! a1D 12.Lxa1! Lxg5+ 13.Kg6

+ -] **11.Dxa2 Df8 12.Da3!! Df7** [12.- Le7
13.Da8!! Ld8 14.Dxd8 +-] **13.Db3!! Df8**
14.Db4!! Df7 [14.- Le7 15.Db8!! +-] **15.Dc4!!**
Df8 16.Dc5!! Df7 [16.- Le7 17.Dc8!! +-]
17.Dd5!! Dxd5 [17.- Lxf6 18.Dxf7 Rf5+
19.Kg6 Re7+ 20.Kxf6 +- tai 17.- Df8 18.Dxd8
+-] **18.Lxg7.**

11 vD-uhrausta, mD-feeniks ja vD:n
portaitikko.

**15.–16. sija (7,25 pistettä): Pauli Perkonoja
(Suomi)**

1.Re6! Rxf7 2.Rg7+ Kh4 3.Da8! Dd7
[3.Dxa8 4.Rxf5+ Kh5 5.g4.] 4.Db7! Dd3
5.Db3! Dd7 [5.Db1 6.Dd1! Dxd1 7.Rxf5+
Kh5 8.g4.] 6.Dd1! Dc8 7.Dh1+ Kg3 8.Rh5#

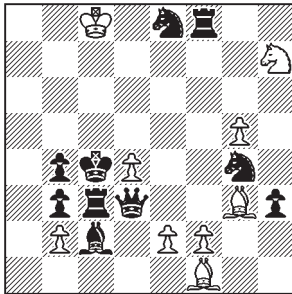
E: Apumattit

Teema: 3-siirtoisen apumatin jokaisessa
vaiheessa mustan nappulan (myös sotilas
sallittu) voisi olettaa poistettavan laudalta,
sen sijaan että se siirretään tietylle ruudulle
(teemasiirto), ja tämä ratkaisu tai esipeli silti
onnistuisi. Teemasiirto ei saa olla sen teke-
vän nappulan ainoa mahdollinen laillinen
siirto. Teemasiirto ei saa olla temposiirto.

Tuomarit: Tshekin tasavalta, Israel, Ita-
lia, Makedonia, Ukraina

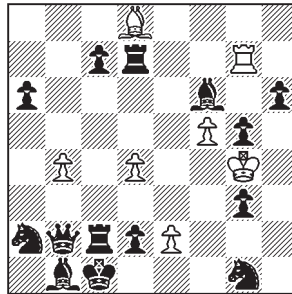
**1. sija (11,00 pistettä): Aleksandr Seme-
nenko & Valeri Semenenko (Ukraina)**

**E/2. sija Valeri Gurov
Venäjä**

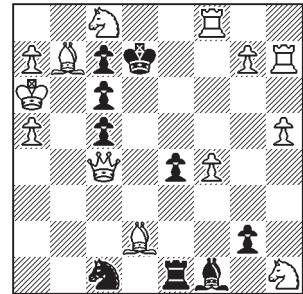
a#3 2.1.1... 9+10

**E/3. sija Ofer Comay &
Shaul Shamir, Israel**

a#3 b) mDb2→d1 7+14

**F/1. sija Andrei Selivanov
Venäjä**

i#5 13+9

1.R×a4 Th2 2.Lg4 Th6+ 3.Kf5 R×d6#
1.R×c4 Tf2 2.Rfe5 Tf8 3.De7 Rf4#
1.R×d3 Tg2 2.Df6 Tg7 3.d5 Ld7#

Syklinen Zilahi, La4:n, Rc4:n ja Rd3:n syklinen tehtävien vaihto, hienot väijytykset sopivat hyvin yhteen alun linjanavauksen kanssa.

2. sija (10,00 pistettä): Valeri Gurov (Venäjä)

1.D×g3 Rf6 2.Lh7 g6 3.Tf3 e3#
1.D×h7 Le5 2.Tg3 f3 3.Lg6 e4#

Kolme teemasiirtoa/ratkaisu. Duaalinvälttö, Bristol, valkean nappuloiden tehtävien vaihto, mallimatit.

3. sija (9,75 pistettä): Ofer Comay & Shaul Shamir (Israel)

a) 1.L×d4 L×g5 (Te7?) 2.R×e2 Te7 3.Rg1 (Rec3? suojaus, Rf4? päästö, Rd4?? tukinta mustan 1. siirrossa) Te1#

1.Le7,L×d8? estää valkean 1. siirron, 1.L×g7? estää valkean 2. siirron, 1.Le5? estää valkean 3. siirron

b) 1.Td5 T×c7 (Le7?) 2.R×b4 Le7 3.Ra2 (Rd3? suojaus, Rc6? päästö, Rd5?? tukinta mustan 1. siirrossa) La3#.

1.Te7,Tf7,T×g7? estää valkean 1. siirron, 1.T×d8? estää valkean 2. siirron, 1.Td6? estää valkean 3. siirron

Täydellistä analogiaa. Kaksi teemasiirtoa kummassakin ratkaisussa ja houkutusten

kumousmotiivien yhtenäisyys.

F: Itsematit

3–5-siirtoisessa itsematissa musta puolustautuu uhkausta vastaan katkaisemalla sellaisen mustan nappulan linjan, joka tekee matin uhkauksessa. Katko voi olla ennakkoiva (anticipatory) tai peitetty (masked). Teemalinja voi olla joko sellainen, jota pitkin musta nappula siirtyy tai sellainen, jolla se uhkaa valkeaa kuningasta. Nappulan, jonka linja katkaistaan, on esiinnyttävä jotenkin teemamuunnelmassa/-missa.

Tuomarit: Valko-Venäjä, Bulgaria, Saksa, Israel, Sveitsi

1. sija (10,00 pistettä): Andrei Selivanov (Venäjä)

1.Tfh8! [2.g8L+ Kd8,Ke8 3.Lf7+ Kd7 4.L×c6+ K×c6 5.Db5+ L×b5#]

1.- Te2 2.g8R+ Kd8 3.Rge7+ Kd7 4.Rd5+ Ke6 5.D×e4+ T×e4#

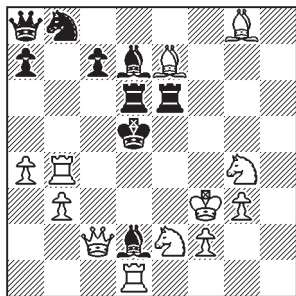
1.- Re2 2.Dd5+ c×d5 3.g8T+ Ke6 4.Tg6+ Kf5 5.Rg3+ R×g3#

1.- Rd3 2.De6+ K×e6 3.g8D+ Kf5,Kf6 4.Dg5+ Ke6 5.De5+ R×e5#

Alkusiirrossa intialainen, mustan patterin rakentelua, vD:n päästöt, valkea täyskoroitus, valkeaa patterinmuodostusta. Rh1 ja Ld2 ovat vain muunnelmaa 1.- Re2 varten.

2. sija (9,50 pistettä): Aleksandr Feoktis-

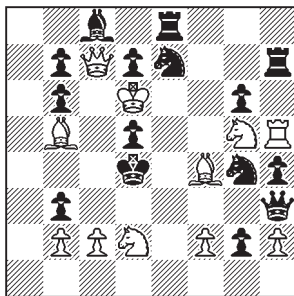
F/2. sija Aleksandr Feoktistov, Venäjä

i#3

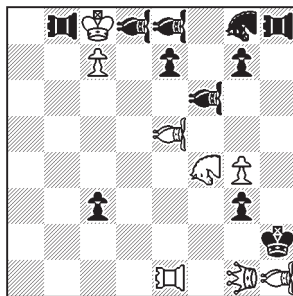
12+9

F/19.–24. sija Terho Marlo Suomi

i#3

G/1. sija Nikola Predrag Kroatia

ai#4

2.1.1...

8+11

tov (Venäjä)

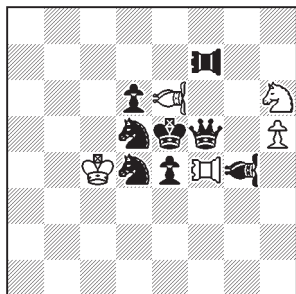
- 1.Tb6! [2.Re3+ Ke5+ 3.De4+ D×e4#]
 1.- Tc6 2.Rf4+ Kd4 3.Db2+ Tc3#
 1.- Rc6 2.De4+ Kc5 3.Dd4+ R×d4#
 1.- Lc6 2.Tb5+ L×b5 3.Dc5+ K×c5#
 1.- c6 2.Dc5+ K×c5 3.Tb5+ c×b5#

Neljä katkoa, Pickabish (= L/s-katko) c6:ssa. Kaksi teemamuunnelmaparia. Jälkimmäisessä Holzhausen-katko yhdistettyä valkean siirtovaihtoon.

19.–24. sija (6,00 pistettä): Terho Marlo (Suomi)

- 1.Le2! [2.R×b3+ D×b3 3.D×b6+ D×b6#]
 1.- Re3 2.f×e3+ D×e3 3.Le5+ D×e5#, 1.- Rc6
 2.Rgf3+ D×f3 3.T×d5+ D×d5#
 1.- b5 2.c3+ D×c3 3.Dc5+ D×c5#, 1.- D×h2
 2.Le5+ R×e5 3.Rdf3+ R×f3#

G/2. sija Georgi Jevsejev Venäjä

ai#3,5

2.1.1...

5+8

Uhkauksessa käytetään kolmea mD:n linjaa. Musta puolustaa katkaisemalla niistä jokaisen ja jättää suojatta ruudun c5, d5 tai e5.

G: Satutehtävät

2–4-siirtoisessa apuitsematissa on esitettävä kiinalaisten nappuloiden (LEO, PAO, VAO, NAO) kriittisiä antipatterisiirtoja.

Tuomarit: Bulgaria, Tshekin tasavalta, Japani, Slovenia, Ruotsi

1. sija (10,50 pistettä): Nikola Predrag (Kroatia)

- 1.VAa8 VAa4 2.PAe4 PAb5 3.NAb6+ Kh3
 4.VAd5+ VA×b6#
 1.LEd4 PAb4 2.PAe3 VAb5 3.VAc6 Kg2
 4.NAd5+ NA×c6#

Kummassakin ratkaisussa kaksi valkeaa ja kaksi mustaa antipatteria, vain 7 teemasiirtoa, sillä mustan yhdellä siirrolla on kaksi tarkoitusta. Temaattisuus hieman kyseenalainen, sillä valkea nappula saapuu ensin teemalinjalle, jossa musta lyö sen.

2. sija (10,00 pistettä): Georgi Jevsejev (Venäjä)

- 1.VAe2 2.PAh4 Df1 3.VAh3 Paf3 4.Rg4+ VA×g4#
 1.PAc7 2.VAg8 Dc8 3.PAf8 VAd7 4.Rf7+ PA×f7#

jatkuu sivulla 110

Kauko Virtanen 80 JT tuomio/award

Kilpailu julistettiin *Tehtäväniekka*-lehden numerossa 6/2011. Luottamusmiehenä toimi Kari Valtonen, jolle tehtävät oli lähetettävä 31.7.2012 mennessä. Teemana oli kolmen siirron apumatti, jossa esiintyy kaukotukintoja.

Sain tuomittavakseni 43 tehtävää 24 laatijalta 11 maasta.

The tourney was announced in issue 6/2011 of Tehtäväniekka. The controller was Kari Valtonen, to whom the problems were to be sent by July 31st 2012. The set theme was distant blocks in h#3.

I received 43 entries by 24 composers from 11 countries.

1. palkinto / 1st Prize: Jorma Paavilainen (FIN). Ainoa 6-kertainen esitys annetusta teemasta syklisten kaukotukintojen myötä. / *The only six-fold rendering of the given theme with cyclic distant blocks.*

- a) 1.Lc4 Re1 2.Tc3 Rc2 3.Kd3 Lf5#
 b) 1.Rc4 Re5 2.Le6 Rc6 3.Kd5 Lxf3#
 c) 1.Tf2 Le6 2.Rg4 Rg2 3.Kf3 Lxd5#.

2. palkinto / 2nd Prize: Janne Syväniemi (FIN). Hallittu tukintaesitys toistomatein

mK:n siirtojen muodostaessa K-ristin. / *Echo mates with black King's cross. Good control of the board.*

- 1.Tg6 Dxa6 2.Teg5 Da3 3.Kf5 Df3#
 1.Th5 Dd8 2.Tgg5 Dd5 3.Kg4 De4#
 1.Td3 Dxe8 2.Tee3 Dg8 3.Ke4 Dg4#
 1.Te2 Dc8 2.Tge3 Dxe6 3.Kf3 Df5#.

3. palkinto / 3rd Prize: Unto Heinonen (FIN). Tehtävässä miellyttää strategia, jossa vL vapautetaan matintekoon joka ratkaisussa. MD:lla on tärkeä rooli kokonaisuutta ajatellen. / *Appealing strategy with unpins of the wB for mates in each solution. The bQ has an important role in view of the whole.*

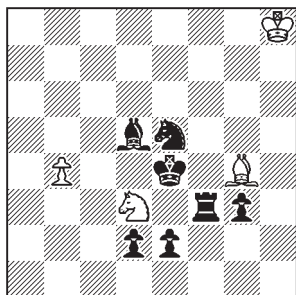
- a) 1.Rh4 Ld4 2.Kf4 Re5 3.Kg5 Le3#
 b) 1.Rd2 Re3 2.Kf2 Ka2 3.Ke1 Lg3#
 c) 1.Rg5 Ld4 2.Kg3 Rxf6 3.Kh4 Lf2#
 d) 1.De1 Rf2 2.Ke3 Kxb3 3.Kd2 Lf4#.

1 kunniamaininta / 1st Honorable Mention: Jorma Paavilainen. Esteettisesti kaunis lähettitutkielma, jossa mT:n siirroilla suuri merkitys. / *An aesthetically pleasing study of Bishops' play, in which the moves of the bR are of great significance.*

- a) 1.Td3 Ld8 2.Le3 Ld5 3.Kd4 Lf6#

Jorma Paavilainen

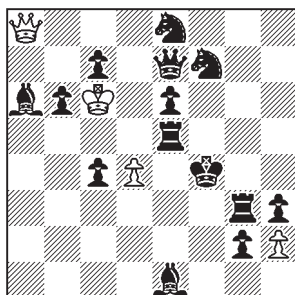
1. palk. K. Virtanen 80 JT
2011–2013

- a#3 b) msd2→d6 4+7
 c) vRd3→h4

Janne Syväniemi

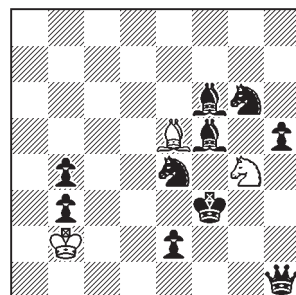
2. palk. K. Virtanen 80 JT
2011–2013

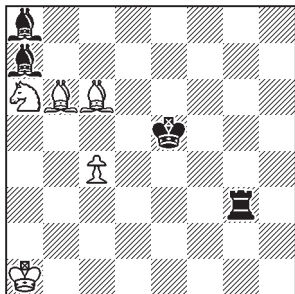
- a#3 4.1.1... 4+14

Unto Heinonen

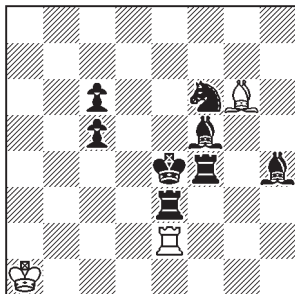
3. palk. K. Virtanen 80 JT
2011–2013

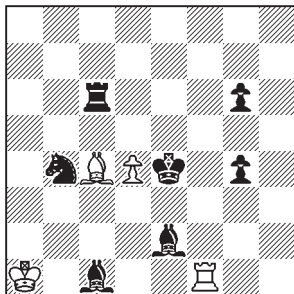
- a#3 b) msb3→g5 3+10/9
 c) msh5→h3
 d) -mRg6

Jorma Paavilainen1. kunniam. K. Virtanen 80
JT 2011–2013

a#3 b) vRa6→b3 5+4

Sven Trommler2. kunniam. K. Virtanen 80
JT 2011–2013

a#3 2.1.1... 3+8

Juri Belokon'1. kiitosm. K. Virtanen 80 JT
2011–2013,

a#3 4.1.1... 4+7

b) 1.Te3 Le8 2.Lf3 Lc7+ 3.Ke4 Lg6#.

2. kunniamaininta / 2nd Honorable Mention: Sven Trommler (GER). Huomataan selkeästi, miten mK:n siirron jäädessä kolmanneksi muilla mustan tukintanappuloilla on aikaa asettua paikoilleen. / *A clear illustration of the case where black's blocking men occupy their final squares and the bK's move is left till the third move. A beautiful accomplishment.*

1.Lf2 Td2 2.Te2 Lxf5+ 3.Ke3 Td3#
1.Lg5 Lf7 2.Lg6 Txe3+ 3.Kf5 Le6#

1. kiitosmaininta / 1st Commendation: Juri Belokon' (RUS). Yhtenäisyyden puute toteutuksessa häiritsee. / *The lack of unity is disturbing.*

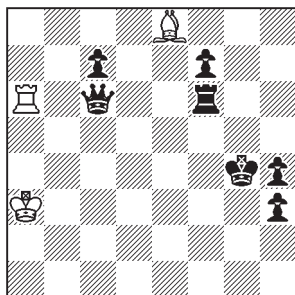
1.Lf4 Lg8 2.Ld6 Tf7 3.Kd5 Tf4#, 1.Te5 Tf8 2.Tg5 Lf7 3.Kf5 Ld5#, 1.Lg5 Th1 2.Kf5 Th7 3.Kf6 Tf7#, 1.Te6 Lb5 2.Kd5 Tf7 3.Kd6 Td7#.

2. kiitosmaininta / 2nd Commendation: Andreas Schönholzer (SUI). Hyvin 4-kertaisuus toteutuu, mutta ehkä toteutuksen liika ankaruus

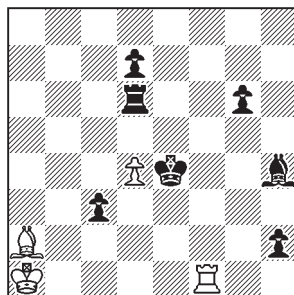
vaikuttaa arvostukseeni. / *True, a four-fold rendering, but maybe the extreme rigour in execution affects my appreciation.*

1.Th6 Ta5 2.Dg6 Lb5 3.Kh5 Lf3#
1.Dg2 Te6 2.h2 Ld7 3.Kh3 Te3#.

3. kiitosmaininta / 3rd Commendation: Valeri Barsukov (RUS). Eri ratkaisuiissa eri määrä teematukintoja ja muutakin epäyhtenäistä.. 4-kertaisuus kuitenkin toteutuu. / *There are different number of thematic blocks in different solutions and some other incoherency; however this is a four-fold execution.*

Andreas Schönholzer2. kiitosm. K. Virtanen 80 JT
2011–2013

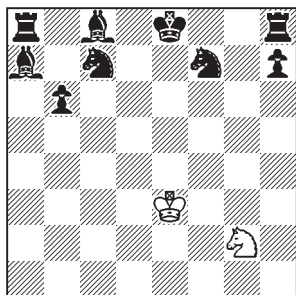
a#3 2.1.1... 3+7

Valeri Barsukov3. kiitosm. K. Virtanen 80 JT
2011–2013

a#3 3.1.1... 4+7

Josip Pernarić

Erik.main. K. Virtanen 80 JT
2011–2013

a#3 b) mTa8→g8 2+9

1.Tc6 Lg8 2.d6 Tf7 3.Kd5 Tf4#
1.Lg5 Te1+ 2.Kf5 Te7 3.Kf6 Tf7#
1.Le7 Lb1+ 2.Kd5 Lxg6 3.Ke6 Lf7#.

Erikoismaininta / *Special Commendation:*

Josip Pernarić (HRV). Laattija käsitteli aiheetta 8:ssa eri tehtävässä. Niistä on kuitenkin linnoituksen osalta huomautettava, että se on mK:n siirto ja jättää kaukotukintojen määrään vaatimattomaksi. Kiinnostavaksi yritykset koin tavallisten tukintojen osalta, ja niistä varmaan kuullaan vielä. / *The composer expressed his idea in eight compositions. As for all of them, it must be pointed out that castling is considered the King's move, which leaves the number of distant blocks fairly low. However, I found the efforts interesting as regards ordinary blocks, and we will probably hear more of them in the future.*

a) 1.Lb7 Rf4 2.0-0 Rd5 3.Lb8 Rxb6#
b) 1.Tg7 Rh4 2.0-0 Rf5 3.Rh8 Rh6#.

Kiitän Suomen Tehtäväniekkoja kilpailun järjestämisestä, Kari Valtosta asiantuntevasta ja suuriarvoisesta työstään sekä laatijoita, joiden töissä näkyy selkeästi pyrkimys hyvään toteutukseen.

I express my thanks to ST (the Finnish Chess Problem Society) for organizing this tourney, to Kari Valtonen for his valuable expertise, and to the participants whose contributions clearly testify to the ambition to give their best shot.

Vuorentaustassa 24.8.2013

Kauko Virtanen

Kansainvälinen tehtävätuomari / *International Judge*

Huomautukset viimeistään kolmen kuukauden kuluessa julkaisupäivästä osoitteeseen / *Claims should be sent within three months from the publication of the award to:* Kari Valtonen, Hämeenpuisto 17-19 B 23, FI-33210 Tampere, Finland (e-mail: chessproblemvaltonen@gmail.com).

Osanottajat/*Participants:* 12, Barsukov Valeri (RUS) – 16, Belokon' Juri (RUS) – 17, Caillaud Michel (FRA) – 21, Delobel Bernard (FRA) – 43, Harkola Hannu (FIN) – 15,28, Heinonen Unto (FIN) – 7*,8*, Jonsson Christer (SWE) - 3, Makaronez Leonid (ISR) – 22,32,41 Milanović Mihajlo (SRB) – 6,24, Mlynka Karol (SVK) - 5, Müller Dieter (GER) - 1, Nikolić Zoran (SRB) – 9,29, Paavilainen Jorma (FIN) – 33-40, Pernarić Josip (HRV) - 2,23,42, Pitkänen Jorma (FIN) – 11,26, Schönholzer Andreas (SUI) – 10, Shifrin Semion (ISR) - 7*,8*, Solja Kenneth (FIN) – 19,30, Syväniemi Janne (FIN) -18, Sizonenko Valeri (UKR) – 20,31, Tanner Henry (FIN) – 13,25, Trommler Sven (GER) – 4, Wiehagen Rolf Dr. (GER).

* = joint compositions

Tehtävien n:o 14 ja 27 laatija perui osanottonsa ennen lähetyksajan umpeutumista.

The composer of nrs 14 and 27 withdrew from competition prior to the deadline.

Joose Norri 40 JT tuomio/award

Kilpailu julistettiin *Suomen Tehtäväniekat* -lehden numerossa 5–6/2010. Luottamusmiehenä toimi Kenneth Solja, jolle tehtävät oli lähetettävä 30.9.2011 mennessä.

Sain tuomittavakseni 47 tehtävää 28 laatijalta 13 maasta.

Kilpailussa pyysin kahden siirron apumatteja, joiden loppuasemassa on matin kannalta tarpeeton valkea upseeri. Kutsun kyseisiä upseereita jatkossa yksinkertaisuuden vuoksi lorvailijoiksi.

Yhdyn jäännöksettömästi näkemykseen, että teematurnauskin tulee tuomita ensisijaisesti kokonaiskuvan eikä teema-aineksen, jonka tietysti täytyy olla tärkeässä roolissa, intensiteetin perusteella. Näin erityisesti kun vaatimus ei sinänsä ole teema, kuten tässä. Koska kysymyksessä kuitenkin on yleisesti tuomittavana pidetty piirre apumatissa, kiinnitän siihen enemmän huomiota kuin ehkä muuten tekisin.

Miksi valita tällainen aihe? Ajattelin, että ehkäpä, kun laatija lähestyy tehtäväänsä epätavallisesta suunnasta, mieleen tai mahdolliseksi tulee epätavallisia ajatuksia. Paljon on hienoja apumatteja lorvailijoin, jotkut niistä suosikkejani, mutta luulisin, että niissä lorvailija on usein tekninen ratkaisu, ei lähtökohta. Onnistuisivatko monimutkaisemmat strategiset ideat, voiko esimerkiksi esittää enemmän linjaefektejä?

On erilaisia tapoja tehdä lorvailijoista temaattisia. Luonnollisin ja vakuuttavin on se, että jos lorvailija puuttuisi jo alkuasemassa, tehtävä olisi epäkorrekti – yleensä sivuratkaisullinen tai dualistinen, mutta ainakin tempoideiden yhteydessä siitä voi tulla myös ratkaisuton.

Mutta vaikka lorvailija olisi poistettavissa jo alkuasemasta vaikuttamatta ratkaisuun, sillä voi silti olla merkitys. Se voi muuttaa tehtävän teeman ja logiikan. Ymmärrän niitä, joiden mielestä tämä ei ole suo-

The tourney was announced in issue 5–6/2011 of Suomen Tehtäväniekat. The controller was Kenneth Solja, to whom the problems were to be sent by Sept. 30th 2011.

I received 47 entries by 28 composers from 13 countries.

The requirement was helpmates in two with an idle white piece in the mating position. For simplicity's sake I call these idlers.

I fully concur with the view that a thematic tourney should primarily be judged according to the over-all impression rather than the intensity of the thematic play (which must of course play an important part). All the more so when the requirement is not a real theme as here. It is however normally considered a flaw, so I have paid more attention to it than I perhaps otherwise would have done.

Why such a motif? I thought that an unusual approach might lead to novel ideas or make them possible. There are many fine helpmates with idlers, some of them among my favourites, but I believe the idler has normally been a technical solution not the point of departure. Are more complex strategic ideas possible, perhaps an increase in line effects?

There are several ways to make the idler thematic. The most natural and convincing is that if the idler were missing in the starting position, the problem would be incorrect – usually cooked or dualistic, or maybe in connection with tempo play it can have no solution.

But even if the idler could already be removed from the starting position without affecting the solution it can have a function. It can change the theme and logic. I can understand skepticism about this in helpmates. (Often it can be replaced with zeroposition. However, one must differentiate between purely technical zeropositions

tavaa apumatissa. (Usein se voidaan kiertää nolla-asemalla. Ei pidä kuitenkaan sekoittaa puhtaasti teknisiä nolla-asematehtäviä ja näitä, joissa sisältö muuttuu. Jopa normaali kaksonen on mahdollinen, jos kyseessä on identtisten nappuloiden tehtävänvaihto.) Olen hyväksynyt nämä täysin temaattisiksi, pelkät siirrot eivät ole shakkitehtävän koko ratkaisu. Joistain tämän tyyppin tehtävistä tulevat mieleen Dawsonin surullisenkuuluisat sanat ”apumatti on ihanteellisen taiteellinen keino suorien teemojen havainnollistamiseen.” Täytyy maustaa niin, että maku on apumatin.

Esimerkkeinä toimikoot A, joka esittää Mari-teemaa (1.Tg2 Rc7 2.Tg5 Rd5#; 1.Rg6 Rc5 2.Re7 Re4#; 1.Tc7? ja 1.Rf7? eivät käy, koska valkea joutuisi mattisiirroissaan sulkemaan mustan avaaman linjan.) Tehtävä olisi korrekti ilman Ta5/Lb1:ä, mutta silloin Mari katoaisi. Ja B (1.Td8 Rd3 (Rd7?) 2.Td6 Re7#; 1.c1T Rf7 (Rc4?) 2.Tc5 Rb4#). Jos joko Td1 tai Lg8 puuttuu, mustan on valittava oikea alkusiirto, mutta molempien kanssa valkean on tehtävä oikea valinta mustan siirron mukaan. Tällaista efektiä voi olla vaikea havaita, ja myönnän, että nyt liikutaan harmaalla alueella.

Erikoistapauksensa ovat tehtävät, joissa paino on täysin virtuaalipelissä (esimerkiksi negatiivinen ratsupyörä, katso

and those where the content is changed. Even a normal twinning is possible, if there is a function change between identical pieces.) I have accepted these as fully thematic, the moves are not the complete solution of a problem. Some problems of this type remind of Dawson's infamous words: "The helpmate is an ideally artistic medium for illustrating direct themes." There must be the taste of the helpmate.

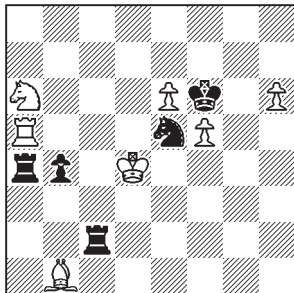
As examples we can study A with the Mari theme (1.Rg2 Sc7 2.Rg5 Sd5#; 1.Sg6 Sc5 2.Se7 Se4#; 1.Rc7? and 1.Sf7? do not work, because on his mating move white would have to close the line that black has opened.) The problem would be correct without Ra5/Bb1, but then there would be no Mari. And B (1.Rd8 Sd3 (Sd7?) 2.Rd6 Se7#; 1.c1R Sf7 (Sc4?) 2.Rc5 Sb4#). If either Rd1 or Bg8 is missing, black has to choose the right first move, with them both the choice is white's. Such an effect may be hard to notice and I admit that this is a grey area.

A special case are problems with the content wholly in virtual play (e.g. a negative knight wheel, see Abdurahmanovic P0541574). With the black pieces thematic this is a true helpmate idea.

Problems where a white piece has no function at all in a solution also meet the requirement in a formal sense. In the early

A) Matti Myllyniemi

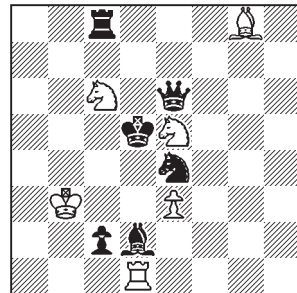
3. kum./HM *Die Schwalbe* 1966

a#2 2.1.1.1 7+5

B) György Páros

1. palkinto/Prize *Magyar Sakkélet* 1968

a#2 2.1.1.1 6+6

Abdurahmanović P0541574). Mustien upseerien ollessa temaattisia tämä on aito apumatti-idea, valkeilla ehkä pikemmin suoran matin alaa.

Myös tehtävät, joissa jollain valkealla upseerilla ei ole jossain ratkaisussa mitään funktiota, täyttävät muodollisesti julistuksen sanamuodon. Vanhoina aikoina tällaiset olivat yleisiäkin ja ne menestyivät. En sano etteivät ne edelleen voisi olla julkaisukelpoisia, esimerkiksi erilaisten ennätysten esittämiseksi, mutta lorvailijoille omistetussa kilpailussa niitä ei voi sijoittaa, kun eivät vastaa kysymykseen, miksi lorvi on mielenkiintoinen. Minun olisi pitänyt ehkä painottaa tätä julistuksessa; tämän kaltaisten tehtävien lähettäjiille olen erityisen anteeksipyyntöä velkaa tuomion kohtuuttomasta viipymisestä.

En väitä, että näitä pohdintoja voisi joka tehtävän kohdalla noudattaa orjallisesti, mikä jossain määrin näkyy tuomiostakin.

Asetin itseni tuomariksi. Olenko pätevä tehtävään, kun ottaa huomioon julkaisemieni tehtävien erittäin vaatimattoman määrän? Taiteilijoista itsestään ei ehkä tule parhaat taidehistorioitsijat, joten minun oli luotettava itseeni... Saatan arvostaa eri asioita kuin ammattilaiset; selvä vaara on, että kokeneemmat laatijat osaisivat paremmin arvioida konstruktion laatua.

Samaan aikaan kilpailuni kanssa oli käynnissä *MatPlusin* juhlaturnaus anti-Lewman-mateille a#2:ssa (valkea voi sulkea linjansa, koska musta on avannut toisen samaan ruutuun). Monet tehtävät olivatkin tämän kaltaisia.

Satunappuloiden salliminen johtui siitä, etten ymmärrä, miten esimerkiksi aituri tai prinsessa (L+R) eroavat ortodoksisista. Totta kai jotkut nappulat ovat satumaisempia kuin toiset. Konventiot aiheuttivat pohdintaa: jos kolme aituria käy, miksei kolme tornia? Ortodoksinappuloiden määrä myös rajaa mahdollisia motivaatioita ja edellämainittuja linjaefektejä. Etukäteispäätöstä en

days these were common and they had success. I am not saying that they aren't publishable anymore, for instance to show records; but in a tourney dedicated to idlers they can not be placed because they don't answer the question as to why the idler is interesting. Perhaps I should have emphasized this. For the unreasonable delay of the award I owe a special apology for composers of such problems.

I do not claim that such considerations could always be applied rigorously. To some extent this can be seen in the award.

I appointed myself judge. Am I qualified for the job, considering the extremely modest amount of problems I have published? Artists may not make the best art historians, so I had to trust myself... I may appreciate different things than the professionals, and a clear danger is that more experienced composers are probably better at estimating the quality of construction.

The MatPlus JT for anti-Lewman h#2s was run concurrently. Several problems were of this type.

I allowed fairy pieces because I see no difference between orthodox pieces and for instance the knight rider or the princess. Naturally some pieces are more fairy than others. The conventions made me ponder: why condemn three rooks if three knight riders are accepted. The limit in orthodox pieces also constrains possible motivations and line effects. I didn't attempt a preconceived opinion. And I had the heretical intention of not paying too much attention to the fairy piece's justification; I meant to interpret the composer's choice as that problem's orthodox material. Whether I succeeded in resisting habit, and if so what consequences it has had, I will not try to estimate.

The unusual requirement led to another question: to what extent can a problem that wouldn't be eligible here still anticipate? For instance, if the black king needs to move to a square controlled by white, or a black piece

asiassa yrittänytään tehdä. Tarkoitukseni oli myös kerettiläisesti olla juurikaan kiinnittämättä huomiota satunappulan käytön oikeutukseen, vaan tulkita laatijan valitsema materiaali kunkin tehtävän ortodoksimateriaaliksi. En ryhdy arvioimaan, missä määrin onnistuini vastustamaan tottumusta, ja jos, meninkö metsään.

Toinen ongelma, joka seuraa erikoisesta vaatimuksesta: missä määrin voi tehtävä, joka ei voisi ottaa osaa tähän kilpailuun, kuitenkin edeltää? Jos esimerkiksi on päästettävä musta kuningas siirtymään valkean linjapurseerin kontrolloimaan ruutuun tai musta nappula kiinnityksestä, voi olla samantekevää, lyökö musta vai siirtykö väliin, ellei jälkimmäistä seuraa kiinnitysmatti. Tässä päätin etukäteen, etten pidä automaattisesti haittana vaikka voisinkin esittää lyönnillisen ja siis lörvailijattoman version.

Valkeat uraukset, joissa etunappula jää tarpeettomaksi, ovat pitkään olleet yleisiä, samoin valkean linjan katkot niin, että joko musta kiinnitetty tai valkean patterin etunappula voi siirtyä altistamatta mustaa kuningasta, tai kuningas voi siirtyä linjalle. Molemmista tyypeistä löytyi miellyttäviä tehtäviä, mutta en löytänyt niistä erityistä omaperäisyyttä.

1. palkinto/*Ist Prize*: Jevgeni Fomitšev (Venäjä/Russia)

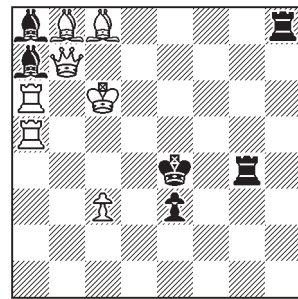
1.Lxb7+ Kb5 2.Kd5 Lxb7#
 1.Tg3 Kc7 2.Kf4 Tf6#
 1.Lc5 Kd7 2.Kf5 Txc5#

Valkea kuningas avaa linjan kahdelle nappulalleen ja sulkee vuorollaan kolmen muun linjat. Ratkaisut eivät ole identtisiä: d5:een ja f5:een osoittaa kaksi valkeaa nappulaa, f4:ään vain yksi, eivätkä mustan ensimmäiset siirrot ole analogisia. Lisäksi valkea kuningatar käyttää vain diagonaali-voimiaan. Nämä muodolliset seikat eivät ole tärkeitä, koska ilmavassa asemassa toteutetut ratkaisut kuitenkin henkivät vahvaa yhteenkuuluvuutta.

relieved from a pin, it may be immaterial whether black captures or interferes, if the latter does not lead to a pin mate. Here I decided that even if I could show a capture-less (that is idler-less) version, I would not automatically consider it a flaw.

White Bristols with an idle frontpiece have long been common. The same goes for interferences with a white line to let a black or white piece move without uncovering the black king, or the king can move to the line. There were pleasant examples of both, but I did not find particular originality.

1. palkinto/*Ist Prize* Jevgeni Fomitšev (RUS)

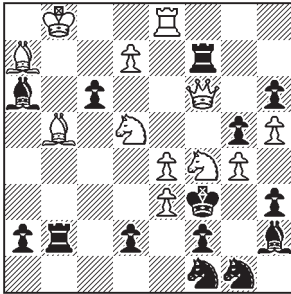
a#2 3.1.1.1 7+6

The white king opens a line for two pieces and closes that of three others in turn. The solutions are not identical: two white pieces point at d5 and f5, only one at f4, and black's first moves are not analogous. Also the queen uses only its diagonal powers. These formal points are not important; the solutions, realized in an airy position, still breathe unity.

2. palkinto/*2nd Prize*: Emanuel Navon & Menachem Witztum (Israel)

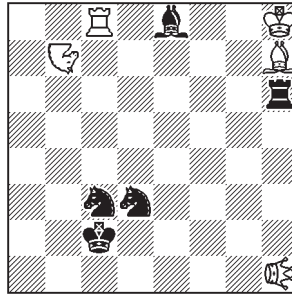
1.Rg3 Re6+ 2.Kxe4 Rc3#
 1.gxf4 Rb6 2.Kxe3 Dc3#
 1.c5 Rc7 2.Kxe3 Rfd5#
 1.Te7 Rb4 2.Kxe4 Lxc6#

2. palkinto/2nd Prize
Emanuel Navon &
Menachem Witztum (ISR)

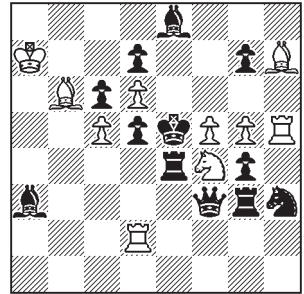
a#2 4.1.1.1 12+14

1. kunniamaininta/
1st Honourable Mention
Henry Tanner (FIN)

a#2 2.1.1.1 5+5
Kulkusirkka/Locust h1
Aiturii/Nightrider b7

2. kunniamaininta/
2nd Honourable Mention
Luis Miguel Martin (ESP)

a#2 2.1.1.1 10+12

Ensimmäisessä parissa valkea sulkee linjansa e4/e3:een lopulta kaksin lorvein, toisessa musta. Tematiikka menee myös ristiin, mattisiirrot Dc3 ja Lxc6 samoin kuin Rc3 ja Rfd5 voidaan nähdä pareina. Miten muut siirrot on käytetty? Toisessa parissa valkea päästää matin tekevän upseerin Rc7/Rb4:llä, mutta ensimmäisessä parissa 1.Rg3 on päästö ja 1.gxf4 tukinta. On pieni harmi, että myös Rd5 suojaa e3:n.

In the first pair of solutions White closes his line towards e4/e3, resulting in two idlers, Black does the same in the second pair. The mating moves Qc3 and Bxc6 can be seen as a pair, as well as Sc3 and Sfd5, across the solution-pairs. To what use have the remaining moves been put? In the second pair white unpins with Sc7/Sb4, but in the second pair 1.Sg3 is an unpin and 1.gxf4 a block. It is a slight pity that e3 is also protected by the Sd5.

1. kunniamaininta/1st Honourable Mention: Henry Tanner (Suomi/Finland)

1.Tg6 Ah4 2.Rc1 KS(xc1)bl# (1.Lg6?...3.Ld3)
1.Lc6 Aa5 2.Rd1 KS(xd1)cl# (1.Tc6?...3.Tc3)

Tässä on kyse valkean linjan katkosta mustan nappulan päästämiseksi, ja aiturin oikeutus on ehkä kyseenalainen, mutta ase-

ma kiinnitysmatteineen on henkeäsalpaava, päästön motivaatio on sikäli spesifinen että kulkusirkka ei pääse liikkeelle ilman lyöntiä, ja duaalinvälttö on myös kulkusirkkaspesifinen.

This is a case of interfering with a white line to unpin a black piece, and the knight-rider is perhaps questionable, but the position with its pinmates is breathtaking, the motivation for the unpin is specific in that a locust cannot move without capturing, and the dual avoidance is also locust-specific.

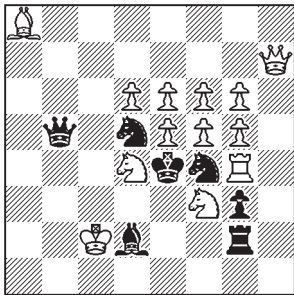
2. kunniamaininta/2nd Honourable Mention: Luis Miguel Martin (Espanja/Spain)

1.Lxc5 Th6 2.Le3 Rd3#
1.Rxg5 Ld8 2.Rf7 Rg6#

Musta voisi pelata myös Dh1&Tg1 ja Lf7&Lg8, mutta silloin d4- tai f5-ruutu jää auttamatta suojatta. Matkallaan katkomaan musta joutuu antamaan kuninkaalleen pako-ruudun, mikä työllistää valkean muuten tarpeettoman upseerin, niiden välille tehtävien vaihdon synnyttäen; anti-Levman. Jos Td2 tai Lh7 puuttuisi, mustalla olisi vielä ylimääräinen näennäismotivaatio pelata Lxc5-e3 ja Rxg5-f7. Tämä on kyllä rajatapaus.

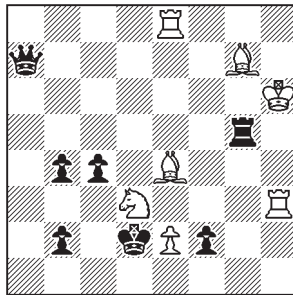
Black could also play Qh1&Rg1 and Bf7&Bg8, but then either d4 or f5 is left

3. kunniamaininta/
3rd Honourable Mention
Terho Marlo (FIN)

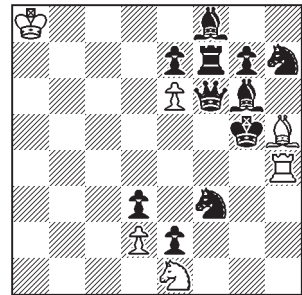
a#2 2.1.1.1 13+7

4. kunniamaininta/
4th Honourable Mention
Menachem Witztum (ISR)

a#2 2.1.1.1 7+7

Kiitosmaininta/
Commendation
Nikola Predrag (HRV)

a#2 2.1.1.1 6+11

uncovered. On his way to interfere, Black has to give his king a flight square, giving work for one otherwise unemployed white officer, with function change between them. Anti-Lewman. If Rd2 or Bh7 were missing, Black would have an additional apparent motivation to play Bxc5-e3 and Sxg5-f7. This is a borderline case.

3. kunniamaininta/3rd Honourable Mention: Terho Marlo (Suomi/Finland)

1.De2 Db7 2.De3 Dxd5#
1.Te2 Dh4 2.Te3 Txf4#

Tässä en palkitse niinkään tehtävää kuin laatijan kekseliäisyyden. Täysin mielenkiinnottomat ratkaisut johtavat matteihin, joista ensimmäisessä voidaan poistaa joko Rf3 tai Dd5, mutta ei molempia; emme siis tiedä, kumpi niistä on lorvi, mutta toinen on. Toisessa ratkaisussa sama pätee pariin Rd4/Tf4. Laatikija haluaa nähdä ”houkutusena” ajatuksen pitää kussakin matissa vain ratsua lorvina, kaiketi sillä perusteella, ettei matin tekevä nappula määritelmällisesti voi olla tarpeeton. Se on minusta sentään vähän keinotekoista, mutta niinhän tehtäväshakki on.

Here I honour not so much the problem than the composer's cleverness. Completely uninteresting solutions result in mates, in the first of which either the Sf3 or the Qd5 can

be removed, but not both; we do not know, which is the idler, but one of them is. In the other solution the same goes for Sd4/Rf4. The composer wants to see the idea of only considering the respective knight as idle as "tries", presumably on the grounds that the piece that actually gives the mate cannot be idle, by definition. I find that a bit artificial, but then, problem chess is.

4. kunniamaininta/4th Honourable Mention: Menachem Witztum (Israel)

1.Tg3 Lc3+ 2.Ke3 Lb7#
1.Te5 Td8 2.Kc3 Rc5#

Tutuista aineksistahan tama koostuu, mutta on oikein miellyttävä. Voi nähdä epätasapainon temaattisen parin Th3/Lg7 välillä, lähetti ei tee mattia, mutta sitä voi pitää etunakin.

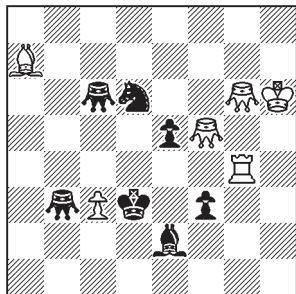
The ingredients are familiar, but it is very pleasant. One can see an imbalance between the thematic pair Rh3/Bg7, the bishop does not give mate, but this can also be considered an advantage.

Kiitosmaininta/Commendation: Nikola Predrag (Kroatia/Croatia)

1.Rd4 Lxe2 2.Rf5 Rf3#
1.Lf5 Lxf7 2.g6 Rxf3#

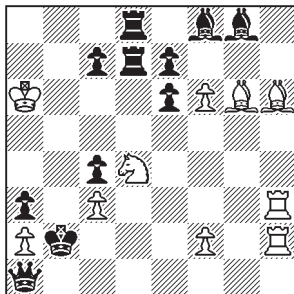
Erikoinen tapaus. Kaksi tapaa tukkia f5,

Kiitosmaininta/
Commendation
Unto Heinonen (FIN)

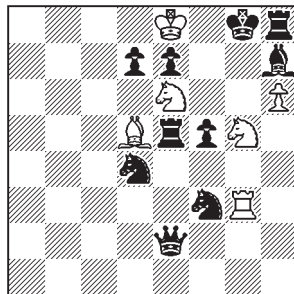
a#2 2.1.1.1 6+7
Heinäsiirikka/Grashopper b3,
c6, f5, g6

Kiitosmaininta/
Commendation
Almiro Zarur (BRA)

a#2 2.1.1.1 10+11

Kiitosmaininta/
Commendation
Nikola Predrag (HRV)

a#2 2.1.1.1 6+10

ja ensimmäisessä e2 on ainoa ruutu missä lähetti ei häiritse. Toisessa 2.g6 on temposiirto, joka tekee tarpeellisesta lähetistä lorvin! Kunpa Lxe2 voisi olla temposiirto...

A peculiar case. There are two ways to block f5, and in the first solution e2 is the only square where the bishop is not in the way. In the second 2.g6 is a tempo move, turning the necessary bishop into an idler! If only Bxe2 could be tempo...

Kiitosmaininta/Commendation: Unto Heinonen (Suomi/Finland)

1.Re8+ Hb6 2.Ke3 Td4#
1.Rb5 He4+ 2.Kc4 Ld4#

Matit samalta ruudulta linjalla, jolla jo alkuasemassa on sitä pitkin vaikuttava valkea upseeri: valkean täytyy ottaa erilainen kontrolli kyseiseen linjaan. 1.Rb5 on yksinkertainen tukinta, mutta 1.Re8 linjanavaus tarkkoine tuloruudun valintoineen.

Mates on the same square on a line which is already in the set position controlled by a white piece: White must change the way of controlling said line. 1.Sb5 is a simple block, 1.Se8 opens a line with careful choice of arrival square.

Kiitosmaininta/Commendation: Almiro Zarur (Brasilija/Brazil)

1.e5 Rb5 2.Ld5 f3#
1.exf6 Rb3 2.Ld6 f4#

Mustan tullessa katkaisemaan d-linjan hän ottaa samalla kontrollin toiseen riviin, ja tämä kontrolli valkean on mattisiirrollaan poistettava. Katkaistessaan mustan lähetin linjan valkea samalla katkaisee oman linjan c3/c1:een, mihin on ensimmäisessä siirrossa varauduttava. Etenkin Páros käsitteli aihetta runsaasti, mutta selvää edeltäjää en ole löytänyt, useita osittaisia.

When closing the d-file, Black also controls the second rank. White must eliminate this control on his mating move. Interfering with the line of the black bishop, White also interferes with his own line to c3/c1, and this has to be compensated for on the first move. Especially Páros worked the idea; I have not found a clear anticipation, several partial ones.

Kiitosmaininta/Commendation: Nikola Predrag (Kroatia/Croatia)

1.Rxg5 Rg7+ 2.Rf7 Lxf7#
1.Rxe6 Rf7+ 2.Rg7 Txg7#

Mustien ja valkeiden ratsujen vuorottelua

f7- ja g7-ruuduilla. Vaikea sanoa, paljonko tässä on lörvailijoita, Jos ensimmäisen ratkaisun matista poistetaan Tg3, voidaan sitten ratsukin poistaa, vastaavasti toisessa. Kaikki johtuu siitä, ettei valkea pääse omien nappuloidensa läpi ilman mustan apua. Ehkä sijoitan tämän liian alas?

Reciprocity of black and white knights on f7 and g7. Difficult to say which are the idlers, if the Rg3 is removed from the first mate then the knight can be removed too, similarly in the second solution. It's all because White can't pass his own pieces without Black's help. Perhaps the placement is too low?

Helsinki 1.9.2013

Joose Norri

Huomautukset viimeistään kolmen kuukauden kuluessa julkaisupäivästä osoitteeseen:

Claims should be sent within three months from the publication of the award to:

Kenneth Solja, Hansatie 2 A 9, 02780 Espoo, Finland, email: kenneth.solja@gmail.com.

Osanottajat/*Participants*: Jevgeni Fomitshev (RUS), Unto Heinonen (FIN), Christer Jansson (SWE), Vladimir Koci (CZE), Zoltan Labai (HUN), Terho Marlo (FIN), Luis Miguel Martin (ESP), Vitali Medintsev (RUS), Dieter Müller (DEU), Emanuel Navon (ISR), Wilfried Neef (DEU), Abdelaziz Onkoud (MAR), Franz Pachl (DEU), Jorma Pitkänen (FIN), Pietro Pitton (ITA), Nikola Predrag (HRV), Mecislovas Rimkus (LTU), Shaul Shamir (ISR), Misha Shapiro (ISR), Miroslav Svitek (CZE), Henry Tanner (FIN), Dmitri Turevski (RUS), Kari Valtonen (FIN), Ricardo de Mattos Vieira (BRA), Lennart Werner (SWE), Rolf Wiehagen (DEU), Menachem Witztum (ISR), Almiro Zarur (BRA).

(ST 1/2011 sisälsi Joose Norrin kirjoitelman "Haja-ajatuksia kilpailuni aiheesta".)

Batumi

Tämän vuoden tehtäväkongressi pidetään Georgian Batumissa 21.–28.9. Edellisen kerran Georgiassa kokoonnuttiin vuonna 1975 pääkaupunki Tbilisissä, mutta silloin varsin erilaisissa merkeissä. Maa kuului Neuvostoliittoon ja paikalle kerääntyivät vain kokousedustajat sekä pieni joukko muita harrastajia.

Nyt on Mustan meren rannalle tulossa yli 160 osanottajaa, joukossa suomalaiset ratkaisijat Harri Hurme, Kari Karhunen ja Jorma Paavilainen, kokousedustaja Hannu Harkola sekä Anna-Leena Karhunen, Kenneth Solja ja Neal Turner. Myös Intiasta ja Turkista on ensimmäistä kertaa tulossa osallistujia.

Ohjelma on aikaisempien vuosien mukainen sisältäen MM-ratkaisukilpailun, WFCC:n kokoukset, pikalaadintaa, esitelmää, ratkaisukilpailuja ja retken luonnontieteelliseen putarhaan.

jatkoa sivulta 99

Kilpailun 106-sivuinen tuomiojulkaisu sisältää jokaisen ryhmän 20 parasta tehtävää (+ jaetulle sijalle rajalle sijoittuneet) ratkaisuineen ja tuomarilausuntoineen. Lisäksi on ryhmittäiset pistetaulukot. Se on saatavana Batumin kongressin yhteydessä sekä ladattavissa verkosta WFCC:n sivuilta. Eniten top 20 -sijoituksia keräsivät Zoran Gavrilovski 7, Myhailo Marandjuk 7 (joissa 5 yhteistehtävää) ja C. G. S. Narayanan 6.

Koska tehtäviin saattoi esittää huomautuksia tuomitsemisen aikana, ei erillistä valitusaikaa ole, vaan tulokset ovat lopulliset.

Kiitokset kaikille menestykseemme vaikuttaneille!

Hannu Harkola

Joukkueen kapteeni

Samuel Loyd (30.1.1841 – 10.4.1911), modernin tehtävätaiteen pioneeri – kriittinen tutkielma

Milan Velimirović kirjoittaa tuoreen kirjan *Encyclopedia of Chess Problems. Themes and Terms (ECP)* historiallisessa johdannossa, että ”[sh]akkitehtävien nopea evoluutio osui yksin Samuel Loydin... aktiviteetin kanssa...[hän] on epäilemättä tehtävähakin suurin ja tärkein nimi. Jo teinikäisenä Loyd löysi suunnattoman määrän omaperäisiä sommitelmia ja mahdollisia kehityssuuntia. Hänen monipuolinen ja runsas tuotantonsa innoitti kaikkia jäljessä tulevia tehtäväkoulukuntia.” Loydia on tituleerattu myös ”tehtävähakin kuninkaaksi”.

Loydista on kirjoitettu paljon ja hänen tehtäviään on jälkipainettu runsaasti, joten voi olla vaikeaa löytää hänestä tai hänen tehtävistään mitään, mitä ei ole jo sanottu. Keskityn tässä kirjoituksessa käsittelemään teemoja, joihin hänen nimensä liittyy tai on liitetty, ja yksittäisiä tehtäviä, joista hän on tullut tunnetuksi.

Aluksi pari yleistä huomiota: Loyd loi monet varhaiset työnsä kahden trendin taitekohdassa. Yhtäältä hänen varhaistöissään näkyy vielä ns. vanhan koulun merkkejä, joka puolestaan sai vaikutteita vanhasta mansubiperinteestä. Toisaalta vanhan koulun uumenista oli kasvamassa ennen muuta vanhasaksalainen koulu. Vaikka Loydista on usein sanottu, että hän ei ollut minkään koulukunnan kasvatti, vaan loi aivan oman koulunsa, nykytutkija on taipuvainen näkemään nimenomaan varhaisen vanhasaksalaisen koulun merkkejä hänen työssään. Jos haluaa nauhlita Loydin tarkasti tehtävähistorialliseen traditioon, niin voi sanoa, että hän loi ”vanha-amerikkalaisen koulukunnan”, jonka toisena luoja voi pitää aikalaista Eugene B. Cookia (1830–1915) ja jonka perillisiä olivat muun muassa Theodore M. Brown, myöhemmin William Shinkman ja

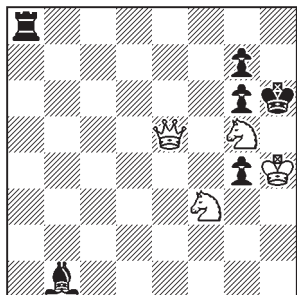
Otto Wurzburg, joista kahta jälkimmäistä voi jo nimittää ”uusamerikkalaisiksi”. Lisäksi lukuisat sittemmin tuntemattomiksi jääneet amerikkalaislaatijat saivat ratkaisevan säyksen ja vaikutteensa Loydin tehtävistä.

Esitän nämä huomioni siksi, että ne auttavat ymmärtämään, että oman tiensä kulkijana Loydkin oli osittain aikansa lapsi. Kolmaskin huomautus lienee paikallaan: Loydin pyrkimys laatijana oli ennen kaikkea yllättää ratkaisija ja samalla viihdyttää. Siksi hänen tuotantonsa akateeminen tarkastelu voisi hänestä itsestään tuntua hiukan harhaan osuvalta siitä huolimatta, että hän itsekin pyrki tehtäviensä analyttiseen tarkasteluun.

Varhaistöitä

Tehtävä **1** on Sam Loydin varhaistuotantoa, julkaistu Loydin ollessa 14-vuotias. Esikoistehtävä oli ilmestynyt samassa lähteessä pari kuukautta aikaisemmin. ”V” lähdetiedoissa osoittaa kyseessä olevan version, ja tässä tapauksessa version ja alkuperäisen tehtävän välillä on ennätykselliset 55 vuotta. Kerätessään aineistoa ja kirjoittaessaan tekstiä valmisteilla olevaan *Chess Strategy* -kirjaansa (ilmestyi 1913) Loyd tammikuussa 1910 kirjoitti hyvälle ystävälleen Alain C. Whitelle: ”N.o ... on ensimmäisiä laatimiani tehtäviä. ... Annan sen esimerkkinä tehtävän parantamisesta. Se osoittaa, kuinka sen tehnyt nuorukainen ei aivan saanut kiinni oikeasta ideasta. Tehtävä on julkaistu yli viidenkymmenen vuoden ajan mRb1:ssä. Silloin ratkaisu on: 1.Db8 Txb8 2.Re5. Mutta aseman oikeaa teemaa ei ole koskaan julkaistu; huomasin sen todellakin vasta tänä aamuna. Idea on, että jos 1.Dh2, niin 1...Ta2 kumoo sen. Niinpä b1:ssä tuleekin olla mL, joka saa aikaan todellisen pääidean: 1.Db8 La2 2.Dh2! Nyt onkin

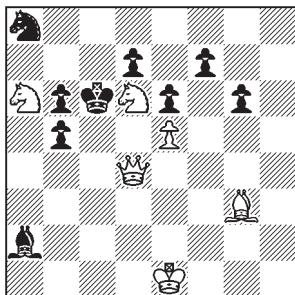
1. Samuel Loyd
v. 12. *Saturday Courier*
9.6.1855

3#

4+6

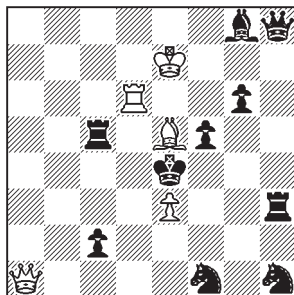
2. Samuel Loyd
25. *New York Clipper*
25.10.1856, 1. palk. *NY*
Saturday Courier 1856

4#

6+9

3. Samuel Loyd
16. *Porter's Spirit of the*
Times 20.12.1856

4#

5+10

aika tehdä puolivillaisesta tehtävästä hyvä, ennen kuin päätän tehtävürani.”

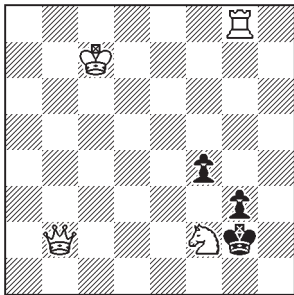
Tuskin Loydin oivalluksesta ottaa mitään pois, jos arvelee nousevan uussaksalaisen koulukunnan vaikuttaneen hänen arviointiinsa, siinähan koetelmilla ja esitoimilla oli tärkeä temaattinen rooli. Tehtävässä ei ole temaattisesti mitään Loydin nimeä kantavaa, mutta se on yksi hänen tunnetuimpia töitään. Muutama vuosi sitten tehtävämestari Kauko Virtanen kiinnitti minun ja muiden pirkanmaalaisten huomion siihen, että tehtävän voi itse asiassa katsoa esittävän vapaata Fleckiä: **1.Db8!** (uhkaa 2.Re5, 2.Rf7+ ja 2.Dxa8) 1... Txb8 2.Re5, 1...Lf5 2.Rf7+, 1...gxf3 2.Dxa8 ja neljäntenä muunnelmanä edellä mainittu täyspuolustus 1...La2 2.Dh2.

Tehtävän 2 teema on sen sijaan saanut nimityksen *Loyd-kahdennus tai Loyd-Turton*, kuten artikkelisani ”kahdennukset” kerroin. Ratkaisussa **1.Dg1!** ~ 2.Lf2 Kd5 3.Lxb6 Rxb6/Kxe5 4.Dc5/Dd4# kiinnittää huomiota Loydin tavamerkki: kyky hallita mK:n pakoruutuja vaivattomalla tavalla. Alain White kirjoittaa, että koska Turtonin alkuperäinen tehtävä oli virheellinen, tämä Loydin tehtävä on ensimmäinen varsinainen Turton-kahdennus, mutta White ei ilmeisesti pitänyt tärkeänä sitä oleellista eroa, että

linjanappulat ovat näissä tehtävissä eri järjestyksessä: Turtonilla on D edellä, L takana, Loydilla päinvastoin.

Tehtävä 3 kulkee selvästi vielä vanhan koulun jalanjäljissä, mistä vihjaavat jo mustan vahvat alkuasemauhkaukset. **1.Td4+!** Kxe5 (1...Kf3 2.Dxf1+ Kxe3 3.Td3+ Ke4 4.De2+ Te3 5.Dxe3# tai 2...Rf2 3.Tf4+ Kxe3 4.De1+ Kd3 5.Td4#; 1...Kxe3 2.De1+ Kf3 3.Tf4+ Kg2 4.Dxf1+ Kg3/Kh2 5.Dg1/Tf2#) 2.Tg4+! Kd5 (2...Tc3 3.Dxc3+ Kd5 4.Dc4+; myös 3.Da5+) 3.Da8+ Ke5 (3...Tc6 4.Dd8+) 4.De4+! fxe4 5.Tg5#. Vanhasaksalaista tyyliä: runsasmuunnelmasta, vaikeahkoa peliä, uhrauksia ja mallimatti päämuunnelmassa kirsikkana kakun päällä. Tehtävä paranisi ilman muuta sivureittien vähentämisestä, mikä korostaisi päämuunnelmaa. Mutta varsinainen motiivini tehtävän esittelylle on loppuasema, jossa esiintyy harvinainen *täysin taloudellinen mallimatti* eli mallimatti, jonka loppuasemassa ovat *kaikki* matintekävän osapuolen nappulat mukana. Tällaisia tehtäviä on hämmästyttävän vähän aivan vähänappulaisia töitä lukuun ottamatta. Kehotan etsimään vaikka mistä tehtäväkoelmasta. Aina tuppaa jäämään jokin vs roikkumaan. Sommitelman ytimenä muuten on 2. siirron *valintasiirto*.

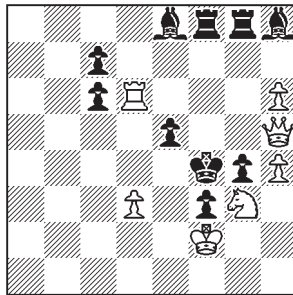
4. Samuel Loyd
v. 1. palk. *Chess Monthly* 1857

3#

4+3

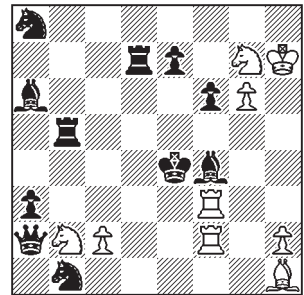
5. Samuel Loyd
v. 1. palk. *Chess Monthly*
1857

3#

6+10

6. Samuel Loyd
v. *Chess Monthly* 1857

4#

9+11

Tehtävä 4 on epäilemättä yksi kaikkien aikojen kauneimpia miniatyyrejä, joka esittää mustan *K-tähden* ensimmäistä kertaa 3#-tehtävässä: **1.Rg4+!** 1...Kh1 2.Dh2+ gxh2 3.Rf2#, 1...Kh3 2.Rh2 ~/gxh2 3.Th8/Dh8#, 1...Kf3 2.Dc2 g2 3.Dd3#, 1...Kf1 2.Ta8 ~ 3.Ta1#, lisänä dualistinen sivumuunnelma 1...Kg1 2.Td[a]8. Shakkaava alkusiirto ei pahemmin häiritse, antaahan se mK:lle pakoruutuja.

Shakkaava alkusiirto koristaa seuraavaakin tehtävää 5, joka esittää *Loydin urkupillejä*, joksi mustan kahden T:n ja L:n muodostelmaa alettiin kutsua. Tämän tehtävän alkusiirtoa **1.Td4+!** Loyd itsekin piti myöhemmin täysin tarpeettomana. 1...exd4:n jälkeen seuraa 2 siirron matti alkusiirtona 2.Dc5.

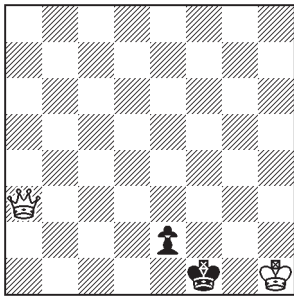
Seuraava tehtävä 6 ei sisällä varsinaista Loyd-tematiikkaa, onpahan vain ensimmäinen *Plachutta-katkon* esitys ennen Josef Plachuttan omaa esimerkkiä (*Leipziger Illustrirte Zeitung* 1858), joka olikin vasta neljäs teemaesitys. Häntä ennen ehtivät asialle vielä Frank Healey (*Illustrated London News* 26.12.1857) ja Robert B. Wormald. (*Cassell's Family Paper* 1858) Plachutta on 3#-teema, ja Loydin alkusiirto onkin paitsi karkea niin temaattisesti täysin tarpeeton: **1.Txf4+!** Ke3 2.Ld5! Tbx/d5/Tdx/d5 3.Rd1+/Rf5+ Txd1/

Txf5 4.Rf5/Rd1#, lisämuunnelmana 2...Dxd5 3.Rf5+ Dxf5 4.Rc4#. Sivumuunnelma 1...Ke5 2.Te2+ Kd6 3.Re8+ Kc5 4.Ra4#; 2...Kxf4 3.Te4+ Kg5 4.h4#. Plachutta-tema alkaa siirrosta 2.Ld5!, eli valkea uhraa nappulan kahden samankulkuisen mustan nappulan (T:n) leikkauspisteessä kyydittäen sen jälkeen vuorollaan kummankin nappulan suojaamasta mattiruutua. Alkuperäisessä asemassa oli msf4:ssä ja mLf6:ssa, mutta sivuratkaisun 1.Te2+ vuoksi Loydin piti ilmeisen nopeasti keksiä alkuasemaan parannus. Sekään ei kuitenkaan muuttanut sitä tosiasiaa, että uhkaavat shakkaukset 1...Dg8+ ja 1...Th5+ jäivät jäljelle, joten 2.Ld5 on kaikkea muuta kuin puhtaasti motivoitu. Tehtävällä onkin nykyään lähinnä aatehistoriallista merkitystä, ei juurikaan taiteellista.

Kaksoisminimaali 7 esittää *Amatsoniteemaa*, eli matintekevä puoli tekee kaikki siirtonsa D:lla. Teeman hyvin samankaltainen ensiesitys on August d'Orvilleelta (*Problèmes d'Échecs* 1842), mutta Loydin onnistui supistaa materiaali minimiin: **1.Df8+!** Kel 2.Dd6 Kf2 3.Df4+ Ke1 4.Dd4 Kf1 5.Dg1#.

Tehtävä 8 tuli tutuksi artikkelissani ”kahdennukset”, mutta annan vielä sen ratkaisun, joka on siis *Loyd-urauksen* kantatehtävä: **1.La8!** (uhk. [1...g-] 2.Db7 Kf1 3.Dh1#), 1...Kf1 2.Dxf5+, 1...f4 2.Dg6,

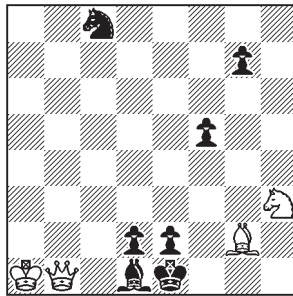
7. Samuel Loyd
12. *Chess Monthly* 1857

5#

2+2

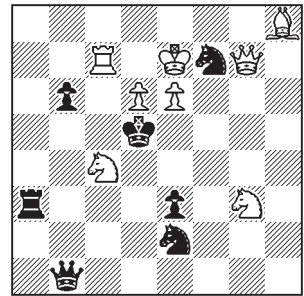
8. Samuel Loyd
45. *Cincinnati Dispatch*
5.9.1858

3#

4+7

9. Samuel Loyd
Philadelphia Evening
Bulletin 1858

2#

8+7

1...R~ 2.D[x]b6. Pakoruudun antavasta alkusiirrosta huolimatta mK pysyy jälleen hyvin lieassa.

2#-tehtävä 9 ei sisällä mitään Loyd-tematiikkaa, mutta edustaa hyvin Loydin perustamaa uutta 2#-koulukuntaa: alkusiirto **1.Da1!** (sp) halvaannuttaa kertaiskulla mustan raskaat upseerit: 1...Da~.Dg6[h7] 2.R[x]b6#, 1...Db~ 2.Dh1#, 1...Ta~.Rc3 2.Rxe3#, 1...T~3 2.Da8#, 1...Re~ 2.D[x]d4#, 1...Rf~ 2.D[x]e5#. Tehtävässä on Loydille tyypillisiä ideoita: uhrausalkusiirto pitkällä D:n siirrolla, joka on samalla kaksinkertainen väijytys.

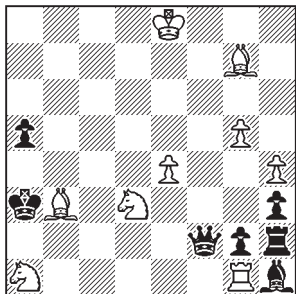
Tehtävä 10 ei sekään sisällä varsinaisesti mitään Loydin nimeä kantavaa, mutta on omaperäinen tulkinta *lyönti-intialaisesta* yhdistettynä *Siegfried-teemaan* ja *polttopiste-ideaan*, melkoinen temaattinen cocktail siis vasta 17-vuotiaalta laatijalta. Alkusiirron **1.g6!** jälkeen mD on naulittu paikalleen (1...Dd2 2.Lf8+ Db4 3.g7!), ja 1...a4:n jälkeen se alkaa olla ylityöllistetty potentiaalisten uhkausten Lf8, Lb2 ja Rc2 vuoksi, mutta musta voi vielä uhrata ”Siegfridinsa” pattiuhkauksin: 2...Df7+ 3.Lxf7. Intialaisella manöveerillä 2.Lg8 valkea puolestaan valmistautuu tähän uhkaukseen samalla pitäen yllä mD:n hankalan polttopisteaseman. Nyt 2...Df7+ 3.gxf7! Ka2 4.f8L,D#. Yritys 2...Dd2 on nytkin toivoton 3.Lf8+ Db4 4.Lxb4,Rc2#.

G-sotilaalla on tässä kahtalainen rooli, eli lyönti-intialaisessa on piestä hajamääreisyttä. Onneksi vTg1 ei ole pelkkä ruuduntäyte, vaan sitä tarvitaan yhdessä haarautumassa.

Loyd on antanut myös toisenlaisen panoksensa intialaisen kehitykseen, sillä 11 on tietääkseni ensimmäinen *molemmipuolisen intialaisen* esittävä tehtävä, eli valkean katkova ja katkottava nappula vaihtavat rooleja samassa ruudussa, eikä Loyd tietenkään olisi Loyd, ellei hän olisi tarjonnut kaupan päälle vielä *linnoitusalkusiirtoa*, joka ei sekään tuohon aikaan ollut tavanomainen: **1.0-0!** (sp), 1...g2 2.Tf8 a4 3.Lf7 Kf5 4.Ld5#, 1...a4 2.Lg8 g2 3.Tf7 Kd5 4.Tf4#. Loyd itse myönsi tehtävän rakenteelliset puutteet, mutta halusi laatia tuplintialaisen osoittaakseen, että sen tekeminen oli ylipäänsä mahdollista.

Tehtävä 12 kantaa nimeä *Loydin puolikiinnitys*: puolikiinnityslinjalla on naamioiva nappula, joka tekee matin, kun jompikumpi puolikiinnitetyistä nappuloista siirtyy pois kiinnityslinjalta (eli ns. *kiinnittävä mattisiirto*). Teemalle lienee annettu nimi kohta Loydin esimerkin innoittamana, sillä muutkin laativat aiheesta aika pian hänen jälkeensä, ja myös läpinäkyvämpi nimitys ”naamioitu musta puolikiinnitys” olisi ollut mahdollinen. Alkusiirtonappulana on epätauloudellisesti vD, sillä esim. f8:sta lähtevä vT

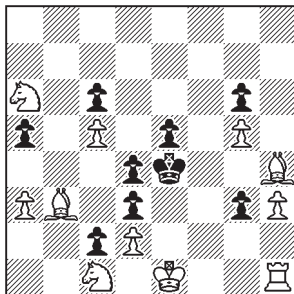
10. Samuel Loyd
137. *Chess Monthly* 1859

4#

9+7

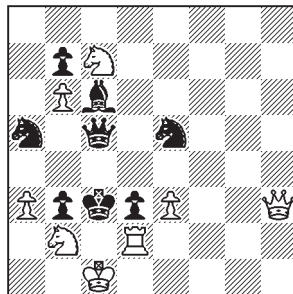
11. Samuel Loyd
2. palk. *N.Y. Albion* 1858

4#

11+9

12. Samuel Loyd
31. *American Union*,
marraskuu 1858

4#

9+7

olisi myös kelvannut puolikiinnittäväksi nappulaksi: **1.Dc8!** (sp) 1...La4,Dxa3/L...h1, Dxe3/D[R]c4/Re~ 2.Rd5/Rb5/Rd1/Txd3#. Pienet orgaaniset duaalit eivät ole vältettävissä.

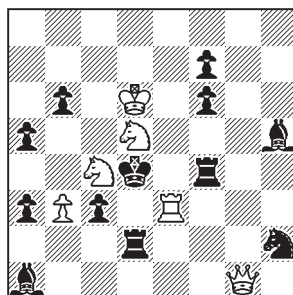
Urkupillien jälkeen Loyd palasi vielä Grimshaw-katkoihin tehtävällä **13**, joka esittää ensimmäistä kertaa kriittiset Grimshaw-katkot kaksinkertaisena: 1.Df2! (2.Dxf4#) 1...Tdx f2 2.Rxa3 (3.Rb5#) Le2 3.Rc2#, 1...Txf2 2.Re7 (3.Rc6#) Lf3 3.Rf5#. Lyhytuhkaus on vahva, mutta mikä ikävintä, temaattiset siirrot 2.Rxa3,Re7 seuraavat myös siirtoja 1...Tf3 ja 1...Rf3, samoin 2.Rxa3 seuraa 1...Lf3:a, mitkä seikat hiukan sumentavat pääajatusta. Sivumuunnelma 1...Te4 2.Dxf6+. Tästä tehtävästä on liikkeellä useita virheellisiä versioita.

Ainoa apumatti

Myös seuraavassa apumatissa **14** oli alun perin (+mLg2; tarkoitettu ratkaisu 1.Lf3 Kc4[3] 2.Ke4 Td8 3.Df5 Td4#) sivuratkaisu, joka lienee tehtävähistorian kuuluisin sivuratkaisu, josta sitten tuli tekijän varsinainen ratkaisu: **1.Kf6** Ta8 2.Kg7 Lb8 3.Kh8 Le5#. Ensimmäinen *apumatti-intialainen* ja samalla ensimmäisiä apumatteja. Vain saksalainen Albert Barbe ehti aikaisemmin (*Leipziger Illustrierte Zeitung* 1861) julkaista ensimmäisen *korrektin* apumatin. Tehtävätyypin varsinainen ideoija oli Max Lange vuonna 1854, mutta hänen esimerkkinsä olivat pahasti virheellisiä. Loyd liitti tehtäväänsä kertomuksen ”Nunniin synti”, mutta sivuutan sen pelkällä maininnalla, koska se menee varsinaisen aiheemme ohi.

Kuriositeettina voi mainita, että vasta 1930-luvulla muuan saksalainen ratkaisija havaitsi, että myös mLh2 on tarpeeton! Tehtävä julkaistiin alun perin *Chess Monthly* -lehdessä

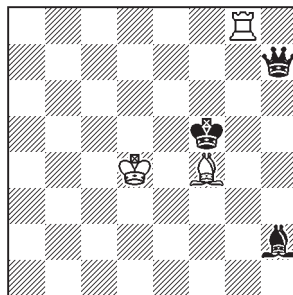
13. Samuel Loyd
v. 12. *Cincinnati Gazette*
24.11.1859

3#

6+12

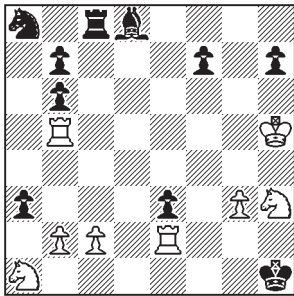
14. Samuel Loyd
v. 330. *Chess Strategy* 1878

a#3

3+3

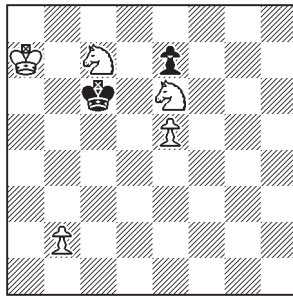
15. Samuel Loyd
337. *London Era* 13.1.1861
2. palk. Paris Ty 1867

5#

8+10

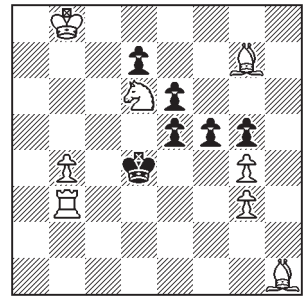
16. J. Hendel
Illustrirtes Familien-Journal
1859

5#

5+2

17. George N. Cheney
Brooklyn Standard 1860

3#

8+6

1860, korjaus Loydin omassa kirjassa vasta toistakymmentä vuotta myöhemmin. Kaksi kysymystä jää vaille vastausta: miksi Loyd yleensä laati tämän apumatin, ja miksi hän laati niitä vain tämän yhden?

Excelsior

Loydin tunnetuimpia ja myös hedelmällisimmäksi osoittautuneita oivalluksia oli ns. *excelsior-teema*, eli perusriviltään lähtevän sotilaan marssi korotusruudulle. Kuvion 15 tehtävä syntyi Morphy Chess Roomsissa vuonna 1858 seuraavasti: ”Se oli aika valmistelematta syntynyt teos, jolla sain vanhan problemistin Dennis Julienin ansaan. Hänellä oli tapana lyödä vetoa, että pystyi analysoimaan minkä tahansa aseman ja kertomaan, millä nappulalla tärkein matti tehtiin. Tarjouduin laatimaan hänen analysoitavakseen tehtävän, josta hän saisi kertoa, mikä nappula ei tehnyt mattia. Hän heti valitsi sb2:n epätodennäköisimmäksi nappulaksi, mutta ratkaisu osoittaa, kumpi meistä maksoi päivällisen” (White, 397). 1.b4! (2.Td5,Tf5) Tc5+ 2.bxc5 (3.Tb1) a2 3.c6 (4.Td5,Tf5) Lc7 4.cxb7 ~ 5.bxa8L,D#. Huomio kiinnittyy ennen kaikkea mahdollisimman kaukana mK:sta tapahtuvaan loppuratkaisuun.

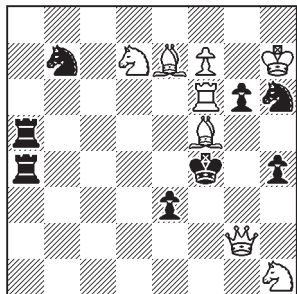
Robert B. Wormald oli julkaissut oman excelsiorinsa hiukan aiemmin (*Illustrated London News* 1857), joten Loyd ei ollut teeman keksijä. Lisäksi tehtävä **16** on jopa miniatyyri samoilta ajoilta: **1.b4!** Kd7 2.b5 Kc8 3.b6 Kd7 4.b7 Kc6 5.b8R#, joten idea oli ”ilmassa”. Myös Wormaldin tehtävä päättyi R-korotukseen. En tiedä, antoiko Loyd teemalle nimen, joka perustuu amerikkalaisen runoilijan Henry Wadsworth Longfellow’n samannimiseen runoon.

Tehtävään 15 White antaa tosiaankin kaksi mainitsemaani lähdettä. Pariisilaiskilpailussa vaadittiin ajan tavan mukaan useampi osanottotehtävä, ja sijoitus annettiin koko ”setille”. Joskus tehtävät tuomittiin siirtoluvun mukaisissa ryhmissäkin.

Intialaista ja ”intialaista”

Kronologisesti edettäessä seuraavaksi täytyy keskustella *Cheney-Loyd*-sommittelmaasta, joka on intialaisen idean sukulainen, mutta siinä valkean kriittisen siirron jälkeinen katko on pysyvä. Loyd ei oikeastaan ansaitisi nimeään tähän teemaan, sillä George N. Cheney’n temaattisesti identtinen ensiesitys (tehtävä **17**) ilmestyi peräti 16 vuotta ennen Loydin vastaavaa (*Cleveland Leader* 24.8.1876): 1.La8! fxc4 2.Kb7! Kd5 3.Td3#,

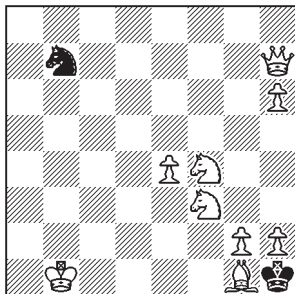
18. Samuel Loyd
NY State Association
 22.2.1892

2#

8+8

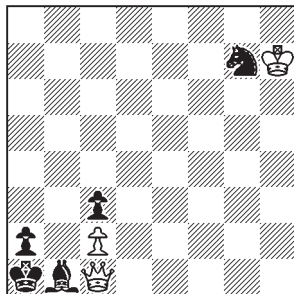
19. Samuel Loyd
 132. *Wilke's Spirit of the Times* 4.1.1868

3#

9+2

20. Alfred Karlström
 5. main. *British Chess Federation* 1938–9

4#

3+5

1...f4 2.Le4. Georg Nelson Cheney oli Loydin lahjakas aikalainen, jonka kohtalo oli menehtyä jo nuorella iällä 21.7.1861.

Seuraavan tehtävän **18** teemanimitys *Amerikan intialainen* on kyllä peräisin Loydilta, mutta ensimmäisenä teeman ennätti toteuttaa englantilainen Benjamin G. Laws (*Morning Post* 1885). Loydilta on myös teeman määrittelmä, mutta Udo Degener kuvaa sen näin: ”Pakoruudun antava alkusiirto siirtyy väijyksiin mustan nappulan taakse, joka yhtä pitkällä puolustussiirrolla päinvastaiseen suuntaan tukkii pakoruudun. Väijyvä valkea nappula tekee matin. Se palaa takaisin mustan kuninkaan siirrettyä pakoruudulle”. (Degener, 20) **1.Ta6!** (2.Df1#) 1...Txf5 2.Txa4#, 1...Kxf5 2.Tf6#, 1...e2 2.Df2#, 1...R[s]xf5 2.Lg5#, 1...Rg4 2.Dxg4#, 1...Ta1,Ta2 2.De4#. Loyd kyllä tiesi, ettei tällä teemalla ole mitään tekemistä intialaisen sommitelman kanssa, mutta ”Indian” voi myös viitata ’intiaaniin’. Joskus tähän teemaan viitataan nimellä ”Red Indian Theme”. Silti nimen syntyhistoria jäänee hämärän peittoon.

White kertoo: ”Nimen ’Amerikan intialainen’ Loyd antoi [toiselle saman kaltaiselle] tehtävälle viittaamaan sen erikoislaatuisen luonteeseen, eikä sitä pidä millään muotoa sekoittaa Lovedayn ’intialaiseen’” (White,

339), mikä ei selitä oikeastaan mitään nimityksen alkuperästä tai tarkoitteesta.

Linjanraivauksia

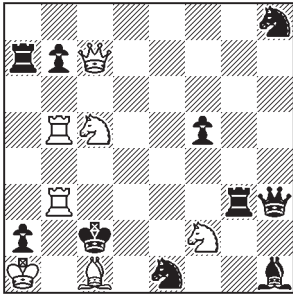
Loydin linjanraivausta (Loyd’s Annihilati-on) esittää seuraava tehtävä **19. 1.Lc5!** (sp) 1...Rxc5 2.Da7 R~ 3.Dg1#, 1...R~ 2.Dd7 ~ 3.Dd1#. VL:n on tultava nimenomaan c5:een uhrautumaan, jotta mR ei pääse siirrolla 1...Rc5! katkaisemaan viistolinjaa a7-g1. Kyseessä on *aktiivinen linjanraivaus*, koska raivaava/lyötävä nappula Lg1 siirtyy.

Passiivista linjanraivausta en löytänyt Loydilta, joten ECP:n tehtävä n:o 60 saa olla esimerkkinä **20**. Siinä lyötävä valkea nappula (vsc2) on jo valmiiksi uhrausruudussaan: **1.Kh8!** (sp) R~ 2.Da3 (3.Dxc3#) Lxc2 3.Dc1+ Lb1 4.Dxc3#.

Loyd-Fleck

Väliotsikko on tietysti anakronismi, sillä Ferenc Fleck esitteli ideansa vasta 1934, ja häntä ennen aihetta oli tutkinut ranskalainen Fred Lazard 1906. Satunnaisia Fleck-teeman esityksiä löytyy jo 1800-luvulta, joista omaperäisin oli Loydin **21**. Nowotny-alkusiirron **1.Tf3!** jälkeen uhkaa temaattisesti 2.Rb3,Rcd3,Rce4,Re6,Rd7,Rxb7,Ra6,Ra4#. Uhat eritellään seuraavasti: 1...Kxc1,Ta3

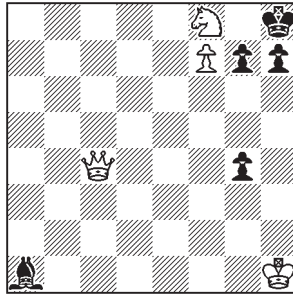
21. Samuel Loyd
3. palk. Paris Ty 1878

2#

7+10

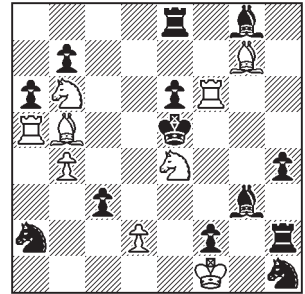
22. Samuel Loyd
Leipziger Illustrirte Zeitung
23.10.1869

3#

4+5

23. Samuel Loyd
1. palk. *Checkmate Novelty*
Ty 1903

3#

9+13

2.Rb3#, 1...Rd3,Txf3,Df1 2.Rc[x]d3#, 1...Tg4,D~4,Lxf3 2.Rce4#, 1...Tg6,Dh6 2.Re6#, 1...Tg7,Dh7 2.Rd7#, 1...b6 2.Rb7#, 1...Ta6 2.Rxa6#, 1...Ta4 2.Rxa4#. Jokainen valkean uhkaus pakotetaan vähintään kerran, mutta entä mustan epätemaattiset siirrot, joita on laskujeni mukaan 13? Kukin niistä sallii *kaikki* valkean uhkaukset. Kyseessä on Fleck-teeman muunnos, jossa mustalla ei ole yhtään ns. ”vapaata” puolustusta, joka sallisi osan uhkamateista. Tällaisia teeman tulkintoja ei ole Loydin jälkeenkään laadittu kuin ehkä kourallinen. Tehtävä on rakenteeltaan lähes täydellinen: ei valkeita sotilaita, materiaalia muutenkin vain tarpeellinen. Alkuaseman matiton pakoruutu 1...Kxc1 on ainoa puute.

Love Chase

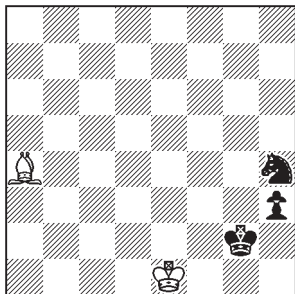
Väliotsikon nimi voi yhtä hyvin tarkoittaa teemaa kuin tehtävää **22**. Tehtävä on jälleen yksi Loydin tunnetuimpia. En ole teemalle keksinyt oikein luontevaa kuvausta tai määritelmää. Ehkä: ”Useassa muunnelmassa mattia uhkaavista siirroista valkean on valittava se, joka samalla uhkaa [temaattista] mustaa nappulaa”. White kirjassaan keskustelelee tästä tehtävästä laajemman otsakkeen ”Sieppaus” (Grab) alla. **1.Df1!** (2.Db1) 1...

Lc3[d4] 2.Dd3, 1...Le5[f6] 2.Df5, 1...g3 2.Rg6+. Nimityksenä voisi käydä vaikka alkuperäistä jonkin verran mukaileva *Loyd-jahti*. *ECP*:ssä teema on Opposition Play-nimikkeen alla.

Steinitzin gambiitti

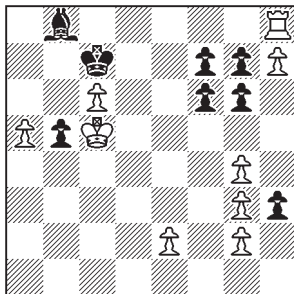
Yksi Loydin tunnetuimpia tehtäviä on hänen myöhäisurallaan laatimansa **23**, joka herätti aikanaan paljon huomiota. Röyhkeä alkusiirto **1.Ke2!** tuo vK:n suojaisasta piilopaikasta keskelle taistelun tuoksinaa, ensimmäisenä haasteena päämuunnelman kaksoisshakki: 1...f1D+ 2.Ke3 De~+,Te2+/Dd3+/Dg1+,D[L] f2+/Df3+/D[L]f4+ 3.L[x]e2/Lxd3/T[x]f2/Txf3/Txf4#, 1...f1R+ 2.Tf2+ Kxe4 3.[L]d3#, 1...Rc1+ 2.Ke3 f1R+/Lf4+ 3.Txf1/Txf4#, 1...Kxe4 2.Ld3+ Ke5/Kd4 3.Tf~+/Td4#, 1...Kd4 2.Tf4+ e5 3.Rxg3#, 1...Rxb4 2.Ld3+ Kd4/Rd5 3.dxc3/Txf2,Tf3,Tf7,Tf8#. Eugene B. Cook oli julkaissut samantapaisen työn puoli vuosisataa aikaisemmin (4#: *New York Albion* 20.10.1855), mutta Loydin tehtävän loistokkuuteen se ei yllä. Parista pikku duaalista huolimatta valkean ja mustan patteritaistelu alkusiirron lisäksi tekee tehtävästä unohtumattoman. Kannattaa huomata vielä kolmas valkopatteri muunnelman 1...Kd4 mattisiirroissa. Sekä tehtävä että sen esittäjä

24. Samuel Loyd
Chess Monthly II/1860

=

25. Samuel Loyd
American Chess Journal XI
1876

2+3 Kuinka monen siirron #?9+8

Muista
syyspäivät
26.–27.10.
Kokemäellä!

teema saivat nimen ”Steinitzin gambiitti”, joka viittasi Wieniläisen gambiitin Steinitzin muunnelmaan: 1.e4 e5 2.Rc3 Rc6 3.f4 exf4 4.d4 Dh4+ 5.Ke2.

Lopputehtävä

Loydin monipuolisuus tuli näkyviin ennen muuta mattitehtävissä, vaikka häneltä on julkaistu jokunen itsemattikin, joista hän ei erityisemmin pitänyt. Kuriositeettina esitän yhden Loydin harvoista lopputehtävistä (24) siitä huolimatta, että sen idea on peräisin jo Ercole del Riolta 1700-luvulta. (*Sopra il giuoco degli scacchi*, 1750), ehkä vanhempaakin perua. 1.Ld7 (pakottaa h-sotilaan etenemään) h2 2.Lc6+ Kg1 3.Lh1! Rg2+ 4.Ke2 Kxh1 5.Kf1 Re3+ 6.Kf2 ja tuttu tasuri, sillä mR ei pysty ajamaan vK:ta pois f2:sta ja f1:stä.

Myös retrotehtäviä Loydilta löytyy, samoin monenlaisia pila- yms. tehtäviä. Monissa hänen humoristisista tehtävistään on retroelementti, ja niihin liittyy usein jokin tarina, sillä Loyd oli myös tarinankeksijä ja -kertoja. Valitsen viimeisen tehtävän 25 kuitenkin Loydin vakavampien retrojen puolelta. Tehtävä ratkaisi ”normaalisti” 1.Txb8 (3#), mutta ratkaisijan pohdittavaksi jää, oliko mustan viimeinen siirto b7-b5, jolloin

1.axb6 o.l.#. antaisi yhden siirron matin.

Vihjeet: mistä msh3 on peräisin? Entä mLb8? Entä msb5? Loppu ratkeakaan laskemalla kummankin puolen pakolliset upseerien lyönnit (vLf1 on lyöty upseerilla alkuruudullaan!), ja lopputuleman pitäisi olla, että viimeinen siirto on ollut b7-b5.

Loyd ja tehtävätaiteen lait

Edellä on käynyt ilmi, että Loyd sai kunnian joistakin teemoista ansaitsemattomasti, jos kriteerinä pidetään sitä, että teeman ensiesittäjälle se kuuluisi – ja toisaalta esimerkiksi Plachutta meni ”väärään” osoitteeseen, mutta tällaiset ilmiöt kuuluvat tehtävätaiteeseen. Loydin merkitystä arvioitaessa nämä ovat toissijaisia seikkoja. Se, että hän uudisti ennen muuta 2- ja 3-siirtoista tehtävätaidetta, on kiistatonta.

Silmiinpistävää Loydin tuotannossa on, että hän usein suhtautui hämmästyttävän välipitämättömästi sovinnaisiin taidelakeihin. Niinpä hänen töissään on shakkaavia ja jopa upseerin lyöviä alkusiirtoja, mustan torjumattomia shakkeja, matittomia pakoruutuja, kaksois- tai moniuhkauksia, duaaleja ainakin sivumuunnelmissa jne. Loydille tehtävän ydinidea oli kaikki kaikessa. Jos hän ei pystynyt esittämään sitä sovinnaisella tavalla,

sovinnaisuus sai mennä. Loyd itse viittaa tähän puoleen laadinnassaan 8-uhkauksisen ”Loyd-Fleckin” yhteydessä. Myöhemmin hän katui joitakin päähänpistojaan, esimerkiksi ”urkupillit” hän tunnusti pilanneensa shakkaavalla alkusiirrolla, joka oli temaatistisesti täysin tarpeeton (sama toistuu hänen Plachutta-tulkinnassaan). Loyd koettikin sittemmin pitää kiinni taloudellisuuden periaatteesta, mitä tuli tehtävien siirtolukuun, vaikka varsinkin hänen monisiirtoisissa tehtävissään on aistittavissa taipumusta pitkittäviin johdantoihin. Niitä ei tosin tarjoilemassani kattauksessa ole.

Kaikien kaikkiaan Loydin tuotantoa voi väittää jossain suhteessa epätasaiseksi, mutta kenenpä ei, jos tutkii kenen tahansa tuotannon kokonaisuudessaan? Loyd laati noin 800 tehtävää, joista 714 Alain C. White julkaisi kirjassaan *Sam Loyd and His Chess Problems*. Whiten kokoelmassa on siis väisämättä myös Loydin kevyempää tuotantoa ja lukuisia versioita samoista tehtävistä. Loydin *Chess Strategy* -kirjaa vuodelta 1878 voi olla vaikea saada käsiinsä, mutta Whiten teos on hyvä johdanto Loydin ajatteluun laatijana. Kirjasta käy hyvin ilmi, että Loydilla oli aina ”loppukäyttäjä” eli tehtävän ratkaisija sydämellään.

Loyd ja Shinkman

Loydin laatijanlaadusta saa ehkä vielä paremman kuvan, kun häntä vertaa toiseen suureen pohjoisamerikkalaiseen laatijaan, William Anthony Shinkmaniin (25.12.1847 – 25.5.1933), vaikka he eivät aivan aikalaisia olleetkaan ja Shinkmanin tuotanto lukumääräisesti ylitti Loydin vastaavan moninkertaisesti (opusluku n. 3000). Luovutan tässä kohtaa puheenvuoron itseäni paremmalle arvioijalle. Alain White kirjoittaa: ”Loydille tunnusomaista, kuten olemme jo nähneet, oli teemojen spontaani esittely; usein hän löysi ne itse, joskus hän vain mukaili niitä – mutta hänen ihastuttava kevyt kosketuksensa oli

se, mikä antoi niille niiden vastustamattoman viehätöisyyden. Myös Shinkman on usein ollut [ideoiden] alkuunpanija, ja myös hänen kosketuksensa on hienostunut ja varmasti spontaani. Mutta hän on paljon suuremmassa määrin tutkija ja kokeilija kuin Loyd. Hän lähestyy teemaa joka puolelta eikä ole tyytyväinen, ennen kuin on varma, ettei häneltä ole jäänyt huomaamatta mitään. Loyd leikkeli teemoilla, Shinkman ottaa ne haltuunsa. Loydin nerokkuus pulppusi vastustamattomasti luonnollisesta lähteestä; Shinkmanissa nerous yhdistyy tarkkaan lahjakkuuteen, ja yhdistelmä tuo mieleen kaivoksen, joka tarjoaa osan tuotannostaan pinnalle spontaanisti, kun taas suuri osa siitä on kaivettava esiin syvemmältä”. (White, 83)

Loydin anti Pohjois-Amerikalle

Loyd julkaisi valtaosan tehtävistään Pohjois-Amerikassa, ja tuskin kukaan laatija on saanut sellaista vastakaikua ja tehtävännostusta aikaan yhdellä mantereella. Loydin kuumeisimmat luomisvuodet osuivat 1850-luvun loppupuolelle, jolloin myös Paul Morphy (1837–1884) hämmästytti shakkitaidollaan molemmilla puolilla Atlanttia. Tuskin koskaan on shakki-innostus ollut yhtä valtaisa Uudella Mantereella. Morphy:n ura jäi lyhyeksi, vain noin 3 vuoden mittaiseksi, mutta Sam Loyd yllätti ihailijansa vielä 1900-luvun puolellakin, esimerkkinä ikivihreä ”Steinitzin gambiitti”.

Loydin tarmokkuudesta ja annista esimerkiksi yksittäisille pohjoisamerikkalaisille shakkipalstoille olisi paljonkin kerrottavaa. Hän otti innokkaasti osaa monumentaalisen teoksen *American Chess Nuts* (1868) koostamiseen, vaikka ei suoranaisesti lopulliseen toimitustyöhön osallistunutkaan. Tätä noin 2400 tehtävää käsittävää järkälettä koristaa kuitenkin moni Loydin ensi- ja jälkipainos. Kirja on ladattavissa netistä, jos jotakuta kiinnostaa.

Kuten alussa totesin, Loydista on kir-

Sam Loyd -tehtäväkirjat

Loyd, Samuel: Chess strategy: a treatise upon the art of problem composition. Elizabeth, N. J. 1878. 269 s.

Fiske, Willard: Nokkur skákdaemi og taflok. Osa 1/3. Reykjavik 1901. 64 s.

Weiss, Max: 120 Schachprobleme von Samuel Loyd. Berlin 1903. 74 s.

Weiss, Max: 150 Schachaufgaben von Samuel Loyd. Berlin 1911. 97 s.

White, Alain Campbell: Sam Loyd and his chess problems. Leeds 1913. 471 s. (The Christmas Series, 16)

White, Alain C.: Supplement to Sam Loyd and his chess problems. Good companion chess problem club, 1914. Painopaikka ja sivumäärä eivät tiedossa.

- Sam Loyd und seine Schachaufgaben. Sak-sannos Wilhelm Massmann. Leipzig 1926. 482 s.

- Sam Loyd und seine Schachaufgaben. Uusintapainos, Zürich 1984. 482 s. (Tscha-turanga, 48)

- Sam Loyd and his chess problems. Kor-jattu uusintapainos, New York 1962. 471 s. (Dover)

- Sam Loyd e i suoi problemi de scacchi. Italiantaja Giuseppe Ferro. Julkaistu v. 2000; painopaikka ei tiedossa; kustantaja Messag-gerie Scacchistiche. 500 s.

- Sam Loyd and his chess problems. Uusin-tapainos, Amsterdam 2003. 471 s.

Ros, Johan August: Samuel Loyd. 160 utval-da problem. Stockholm 1919. 93 s.

Kofman, Rafail M.: Izbrannye zadatši S. Lojda. Moskva 1960. 95 s.

- Sam Loyd: la vita e le opere. Santa Maria Capua Vetere 1972. Italiantaja ei tiedossa; kustantaja Edizioni Scacco. 116 s.

Petrović, Nenad: Šahovski problemi Sama Loyda. Zagreb 1985. 156 s.

Sjöblom, Simo: Sam Loydin laatimat kaksi-siirtoiset shakkitehtävät. 148 kaksisiirtoista shakkitehtävää. Helsinki 1995. 52 s.

Sjöblom, Simo: Sam Loydin laatimat kolmi-siirtoiset shakkitehtävät I. 50 kolmisiirtoista shakkitehtävää. Helsinki 1995. 36 s.

Soltis, Andrew: Sam Loyd: His Story and Best Problems. Dallas, Texas [?] 1995. Kus-tantaja Chess Digest. 72 s.

Pickard, Sid: The Puzzle King: Sam Loyd's chess problems and selected mathematical puzzles. Dallas, Texas [?] 1996. Kustantaja Pickard & Son. 240 s.

Vladimirov, Jakov & Amannazarov, Murad: Masterpieces of Chess Composition 6, Sa-muel Loyd. Moskva 2002. Koko A6, 48 s.

Huom. Willard Fiske'n Loyd-kirjanen kuului kolmiosaiseen sarjaan. Weissin molemmissa kirjoissa kerrotaan olevan paljon virheitä, mm. toisten tehtäviä Loydin nimissä. Sjö-blomin kaksi Loyd-kirjasta oli suunniteltu osaksi sarjaa, jonka piti kattaa Loydin koko tehtävätuotanto; muita osia ei liene ilmes-tynyt. Listassa on vain Loydia käsittelevä shakkitehtäväkirjallisuus; kirjoja Loydin ei-shakillisista tehtävistä on myös julkaistu runsaasti.

Henry Tanner

Leo Valve:

Nyt alamme laatia...

Tarkoitukseni on seuraavassa muutam-in valituin sanoin opastaa alkavat laatijat kivuttomasti sivuuttamaan ne alkuvaike-udet, joita tehtävälaadinnan alkumatkassa niin runsaasti on tarjolla. Mutta – vaatima-ton tyyppi kun olen – myönnän, että niin

ensiarvoisen tärkeitä kun neuvoni ovatkin, eivät ne suinkaan ole ainoita, jotka vievät tarkoittamaamme päämäärään. Jokaisella voi olla omat keinonsa, jotka myös pätevät tässä suhteessa. Mutta oli miten oli, omistanikaan en viitsi vaivautua vaikenemaan.

Tehtyäsi vakaan päätöksen antautua laatijan lupaavalle, joskaan ei yhtä helpolle alalle, on ensi työsi tarpeellisten työvälineiden, laudan ja pelinappuloiden, hankkiminen. Helpoimmin pääset tästä pälkähästä, jos ostat ne lähimmästä paperikaupasta hävyttömän kalliista hinnasta. Taloudellisin tapa on valmistaa ne itse. Rakennusaineista on ymmärtääksemme puu käytännöllisin ja käytetyin, sillä sen hankkiminen tuskin tuottaa suurempia vaikeuksia pula-ajastamme huolimatta. Veitsi siis vain kouraan ja työhön.

Jos et omaa erikoisia puusuutarin taipumuksia, vie työsi runsaanlaisesti aikaa. Odotusaikasi voit siinä ohessa käyttää edullisesti tulevaa suurtehtävääsi silmälläpitäen. Ensiksikin sinun on opittava ottamaan kasvoillesi oikea, tarkoitusta vastaava laatijailme. Tämä käy pänsä vaikkapa siten, että asetut peilin eteen ja tavoittelet mahdollisimman tylsää ilmettä. Lyhyen harjoittelun jälkeen huomaat, että luontaisten taipumustesi ansiosta on temppu helposti opittavissa. Toisinsanoen siinä ei ole mitään oppimista, kunhan vain osaat olla kyllin luonnollinen. Seuraavan vaiheen voit suorittaa pöydän ääressä. Pääkäsiesi varassa alat herkeämättä tuijottaa pöydältä edeltä käsin valitsemaasi kiintopistettä. Hyvä on, jos aluksi vielä ahdat korviisi vanua, jottei mikään ulkomaailman häly pääse vaikuttamaan häiritsevästi tietoisuuteesi. Jatka tuijotustasi, kunnes kärsivällisyytesi loppuu. Sopivan tauon jälkeen otat harjoituksen uudelleen. Muutamien päivien säännöllisten harjoitusten jälkeen toteat suureksi ällistykseksi, että kärsivällisyytesi on hyvin venyvä käsite. Se venyy ja venyy, kunnes se on määräämätön. Jos sitä vastoin muiden läsnäolevien kärsivällisyys vähenee suhteessa omasi kasvamisen kanssa, älä siitä välitä, sillä se vain todistaa kehittymistä harjoittelussasi.

Päästyäsi näin pitkälle, ovat jo varmaan välineesikin käyttökelpoiset. Nyt voikin alkaa varsinainen tehtävälaadinta, johon

yrityt sovelluttaa jo oppimiasi taitoja. Siitä, miten tehtävä kypsytetään laudalle, annan pari perusohjetta, joiden pohjalla on helppo päästä alkuun. Helpoin konsti on seuraava, jota jotkut joskus ovat yrittäneet. Aivan yksinkertaisesti poimitaan jostakin tehtäväteoksesta joku käyttökelpoinen tehtävä ja ”laaditaan” se sellaisenaan laudalle. Jos olet tarpeeksi taitava, voit ottaa siitä kaiken varalta peilikuvan. En kuitenkaan suosittele tätä laadintatapaa erikoisemmin, sillä sitä yleensä pidetään lainvastaisena. Viisainta siksi onkin, että täten laatimasi tehtävät jäävät omiksi ihailtaviksesi. Toinen konsti onkin jo paljon parempi. Ota nappuloistasi pari kourallista ja sijoita ne umpimähkään laudalle. Täten syntyneestä asemasta yrität nyt löytää kahden siirron matin. Jos onnistut tässä, on sinulla valmis kahden siirron tehtävä. Helppoa, eikö totta? Ellei aikeesi onnistuisikaan, ei peli ole silti vielä menetetty. Vaatimukseen lisätään vain aina siirto lisää, kunnes ratkaisu löytyy. Jos sattuisi, ettei tilanne selviäisi vielä seitsemäntenkään siirtoon mennessä, voit yrittää vaikkapa ”valkea alkaa ja voittaa”. Vain hätätilassa voit turvautua satushakkiin, sillä sitä mokomaa pidetään vielä laajoissa piireissä pelkkänä satuna.

Kun ensimmäiselle tehtävällesi on suotu armo tulla julkaistuksi, olet jo varsin kunnioitettava tekijä alalasi – ainakin omasta mielestäsi. Nyt alat innokkaasti kehittää tehtäväteoriaa yhä uusien ja uusien tehtävien muodossa. Vähinerin katsot myös asialliseksi tarttua kynään ja antaa nasevia – niin ja tietysti osuviakin – arvosteluja olevista ja olleista shakkioloistamme y.m.s. Sitten –

Ei, mutta nyt taisinkin vallan poiketa varsinaisesta asiastani. Mielikuvitukseni siivet kantoivat korkeammalle kuin mihin ne tällaisen kirjoituksen puitteissa edellyttävät. Näinollen onkin viisain päätös tälle vähä(pä)(tö)iselle jutulleni tässä vaiheessa loppupiste.

ENSIPAINOKSET – ORIGINALS

Tällä palstalla julkaistavat ensipainokset ottavat osaa lehden vuosikilpailuihin.

Laatijoita pyydetään lähettämään tehtäviään osastojen toimittajille: mattitehtävät Mikael Grönroosille, apumatit Terho Marlolle, itsematit Johan Beijelle, satushakki- ja retrotehtävät Hannu Sokalle sekä lopputeh-tävät Pauli Perkonojalle.

Ratkaisut ja kommentit Terho Marlolle, Lehmustie 5a, 01360 Vantaa (terho.marlo@hotmail.com).

Suurissa mateissa (n#) ja itsemateissa (i#n) kuvion alla oleva **h** tarkoittaa temaattista houkutusta, **e** esipeliä (= jos musta olisi siirtovuorossa). Niitä ei tarvitse ilmoittaa ratkaisuisissa. Apumateissa vaihdelma ilmaistaan asteriskilla, esim. a#2*.

Originals published in this section are eligible for the informal tourneys of the magazine. Composers are requested to send their original compositions to the editors: direct mates to Mikael Grönroos; helpmates to Terho Marlo; selfmates to Johan Beije; fairies and retros to Hannu Sokka and studies to Pauli Perkonoja. All solutions and comments should be sent to Terho Marlo, Lehmustie 5a, 01360 Vantaa, Finland (terho.marlo@hotmail.com).

*In direct mates (n#) and selfmates (i#n) **h** under the diagram means a thematic try, while **e** means setplay. You need not to give tries & setplays in your solutions. In helpmates setplay is indicated by an asterisk, e.g. a#2* (=helpmate in two with setplay).*

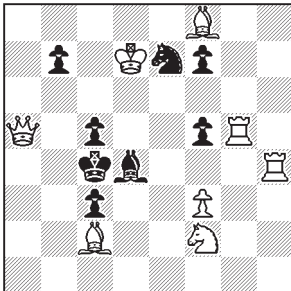
Piece abbreviations are: K = King, D = Queen, T = Rook, L = Bishop, R = Knight.

MATTITEHTÄVÄT – DIRECT MATES

Mikael Grönroos, Savenottotie 10 C 8, 65280 Vaasa, Finland (mikael.gronroos@fimnet.fi)
Tuomarit – Judges: 2# 2013–2014: NN, 3# 2012–2013: NN, n# 2012–2013: NN

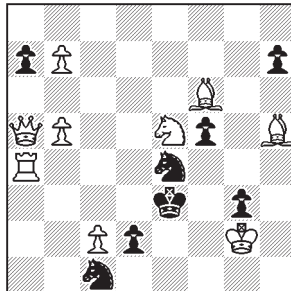
Tuttuja tekijötä taas syysiltojen iloksi. Jälki on mielestäni kohtalaisen laadukasta. Muutkin laatijat ovat edelleen kovasti tervetulleita palstaa laajentamaan. Koetan myös saada järjestystä tuomarointiin pikkuhiljaa. Ehdokkaita tuomareiksi kaivataan myös.

4037. Ismo Tompuri
Hamina

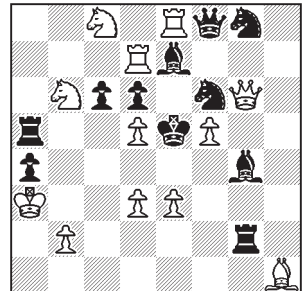
2# h(hhh) 8+8

4038. Živko Janevski
MKD

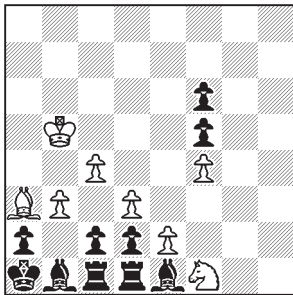
2# e 9+8

4039. Abdelaziz Onkoud
FRA

2# h 12+11

4040. Jorma Pitkänen
Lahti

9# h(hh) 8+10

MATTITEHTÄVÄENSIPAINOSTEN RATKAISUT
TN 1/2013

3973. Valtonen & Grönroos 1.Dxb4! (2.De7 (A),Db6(B),Dc5(C),Dd4(D),Dc3(E),De1(F),Dd2(G),De4(H)) 1.- Tg1/Txg7/Txh6/Rd7/Rc6/Lxg7/Txf1/Rxf1/Rf3 2.A-H/B-H/C-H/D-H/E-H/F-H/G-H/H/Rxg4#. Matinvähennys systemaattisella 8-kertaisella sarjalla. Moniuhka, jossa jokainen mustan siirto torjuu eri määrän uhkauksia. Lopulta tulee siirto, joka ei torju yhtään uhkaa, mutta tarjoaa uuden matin. Toimittajan osuus on puhtaasti tekninen. Rakenne lienee varsin ideaalinen. (toim.)

Edellisestä numerosta uupuneita kommentteja TN 6/2012 tehtäviin:

- 3928. Good try play (RL)
- 3933. Simple strategy (RL)
- 3928–3933. Olivatpa sopivia tehtäviä (RN)

APUMATIT – HELPMATES

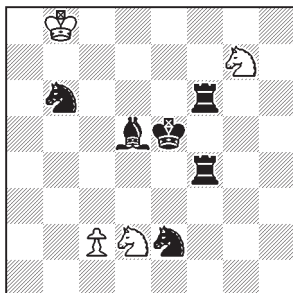
Terho Marlo, Lehmustie 5a, 01360 Vantaa, Finland (terho.marlo@hotmail.com)

Tuomarit – Judges: a#2/h#2 2013–2014: NN, a#3/h#3 2012–2013: NN, a#n/h#n 2012–2013: NN

Pienen tauon jälkeen matkamme jatkuu apumattimaailman tutkimattomissa ja tutki-
tuissakin syvyyksissä. Tällä kertaa on vain vähän ja kevyttä ratkottavaa, ja muutama tarjokas odottaa vuoroaan.. Lähe-
ttäkääpä lisää! Ja hyvää syksyä kaikille!

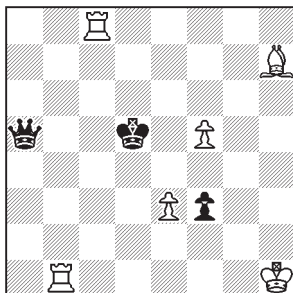
After having a break we go on exploring the depths of the world of helpmates! This time we have only six light problems with some originals waiting to be printed. So please send more originals! Happy fall season y'all!

4041. Pascale Piet
FRA

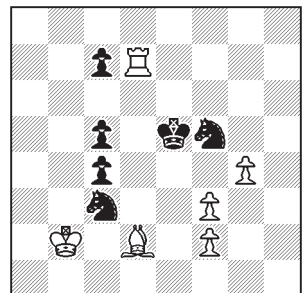
a#2 2.1.1.1 4+6

4042. Andrei Dikusarov
RUS

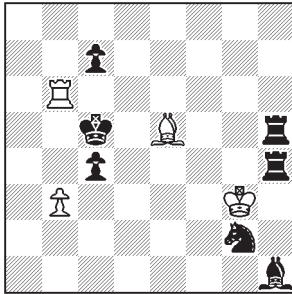
a#2 2.1.1.1 6+3

4043. Jean-François Carf
FRA

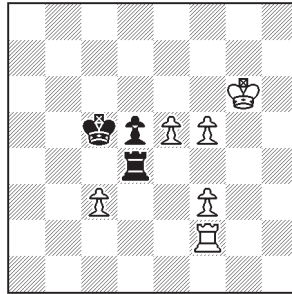
a#2 2.1.1.1 6+6

4044. Jozef Ložek
SVK

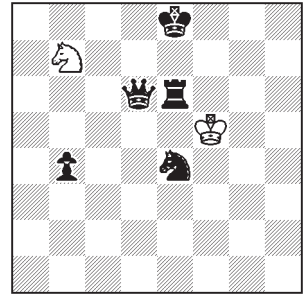
a#2 b) sb3→e2 4+7
c) sb3→f3

4045. Jean Carf
FRA

a#3 2.1... 6+3

4046. Zdeněk Zach
CZE

a#4 2.1.1... 2+5

APUMATTIENSIPAINOSTEN RATKAISUT TN 6/2012 JA TN 1/2013

3935. Tompuri 1.- La4 2.Lxg5 Ld7#; 1.Kxg5 Lg7 2.Kh5 Kf4#.

3936. Jonsson 1.- Te3+ 2.dxe3 Rd4#; 1.De2 Re3 2.fxe3 Tf8#. Rolf Wiehagen ilmoittaa, että tämä tehtävä on edelletty. Jonssonin aiempi versio on Kf6 Tb8 Rd1 sc2 – Ka2 Da1 Te1 Tg1 Lh1 sa3 c3 e2 g2 (4+9) a#* (1485 ST 1-2/1998), mutta RW on parannellut sitä (PO577686, Rolf Wiehagen, Christer Jonssonin mukaan, julkaistu Springarenissa).

3937. J.Carf 1.De6 Td4+ 2.Ke5 Rg4#; 1.Dd5 Rg2+ 2.Ke4 Te3#.

3938. J.F.Carf 1.Lf4 Re2+ 2.Ke5 Lxf4#; 1.Lf7 Rb3+ 2.Kd5 Lxf7#. Good analogy (RL)

3939. J.Carf 1.Le5 Dxa7 2.Kd4 Dxb6#; 1.Le6 Db7 2.Td4 Df3#.

3940. J.F.Carf 1.d4 Tc6 2.Ld5 Lf4#; 1.Kd4 Le1 2.Ke3 Lf2#.

3941. Jonsson 1.cxb5 f4 2.Kd6 Tc6#; 1.Rxc5 f3 2.Kd5 Rc7#. Nice double function of the white f-pawn (JB)

3942. Piet 1.Kd5 Kb3 2.Le4 Dc4#; 1.Lc4 Dxa7 2.Kd3 Dh7#.

3943. Nikolic 1.Tc4 Lc2 2.Kd4 Rb3#; 1.Td3 Ld8 2.Kd4 Lb6#; 1.Kb4 Re4 2.Tb5 Ld2#.

3944 Tompuri 1.Kg5 Le2 2.Kh4 Df6#; 1.Ta3 Lf3 2.Te3 Df6#; 1.Ta4 Kf2 2.Te4 Df6#; 1.Ta5 Lg4 2.Tg5 Dd4#. A light construction; unfor-

tunately three times Qf6# (UH).

3945. Valtonen a) 1.Te2 (1.Tf3??) Tf3 2.Te3 Tf4#; 1.Lc5 (1.Lc3??) Th3 (Tf3,Tg3??) 2.Lxd4 Ld3#; b) 1.Dh3 (1.Dc3??) Tc3 2.De3 Tc4#; 1.Tf4 (1.Te2??) Lxa6 (Lc4,Lb5??) 2.Te4 Td3#.

3946. Pankratjev a) 1.- Ta6 2.Kxe3 Ta4 3.Kf4 Rxd5#; b) 1.- Lc7 2.Dxe2 La5 3.Ke1 Rd3#. Fine analogy, and it was difficult! (UH)

3947. Pitkänen 1.a1D+ Kb3 2.Df6 Lb8 3.Dd6 La7#; 1.a1T Lc7 2.Ta6 La5 3.Tb6 Lb4#. A found with ideal mates! (UH)

3948. Jonsson 1.Tg2 fxe4+ 2.Kxe4 Rf7 3.Kf3 Rg5#; 1.Tg3 fxe5 2.Kxe5 fxe4 3.Kf4 Rg6#. Chameleon echo mates with pinned rooks! (UH); Superb problem (RL)

3949. Koci 1.Lc7 Lb3 2.Ke5 Lxc7+ 3.Kd4 c3#; 1.Df7 Le5 2.Ke6 Lxf7+ 3.Kd7 c6#. Clever analogous play! (UH)

3950. Jones 1.Kxd3 f4 2.Txf4 Tg4 3.Txc4 Lxc4#; 1.Kxf2 d4 2.Le4 Ld5 3.Lxg2 Txg2#. Kierroksen vaikein; musta raivaa valkealle mattiruudun, mutta tarvitsee siihen kaksi siirtoa upaseerillaan ja vs:n avun. Valkea ei pääse raivatun ruudun sotilaastaan muuten eroon, eikä mK:kaan voi käydä sitä lyömässä, koska valkea ei voi väliaikaisesti estää ruudun suojausta. Komeata analogiaa kruunaa

vielä se että mK lyö toisessa ratkaisussa sotilaan, joka toisessa ratkaisussa vuorostaan siirtyy. Hyvin pieni harmi, ettei vsd3 liiku e4:ään (Janne Syväniemi)

3951. Valtonen a) 1.b3 axb3 2.c4 bxc4 3.f6 Dxd5#; b) 1.Re7 Dg3+ 2.Kd5 Db8 3.Kc4 Db3#. Ei lainkaan vaikea (OH); Fine and original problem with Knight wheel in the difficult b-form; the whole is a little unbalanced (UH); Iso N! Ei niin vaikea kuin apusetä antoi ymmärtää, a) vähän hankalampi, b) ratkeaa kun oivaltaa ettei b-muodon msc6 aiheuta mustalle haittaa (tukinta) vaan valkealle hyötyä (linjanavaus) (JS)

3952. Syväniemi 1.Tb6 Ta8 2.Tb2 Txd6 3.Te2 Tf6#; 1.Db6 Ta8 2.Db2 Txc8 3.De2 Tf8#; 1.c2 Ta1 2.Rc3 Txe1 3.Re2 Tf1#; 1.d2 Txa7 2.La6 Txd7 3.Le2 Tf7#; 1.e2 Ta5 2.e3 Txd5 3.e4 Tf5#. A high level task; e2 is blocked in every solution (UH); A lot of solutions (RL). Janne kertoo lisää: 5 erikulkuista nappulaa siirtyy samalle ruudulle; 5 erikulkuista nappulaa avaa vT:lle linjan; matti viideltä eri linjalta, valkean 1. siirto ko. linjalle; mallimatit.

3953. Krizhanovski 1.Ta4 Lxc5+ 2.Kxc5 Th5+ 3.Kb4 Rxc6#; 1.Rb5 Txc7 2.Kxc7 Re6+ 3.Kb6 Lxc5#; 1.Tb8 Rxc6 2.Kxc6 Lxa5 3.Kb7 Txc7#. White cycle of first and third move (JB); Splendid realisation of a difficult theme; sacrifice and mate from the same square (UH); Maukas kolminkertainen aktiivinen zilahi c-linjan raivauksilla, mK matissa b-linjalla ja matin tekevä nappula c-linjalla, hämmästyttävästi toisen ratkaisun uhrausruudussaan. Komea suoritus yhdessä asemassa ilman kaksoisia. Kolmannen mallimatit puuttuminen pieni kauneushaitta. Materiaalimielessä mDb3 ja mRh1 voitaisiin korvata msb3 ja msh5:llä, mutta asemassa on jo 8 mustaa sotilasta... (JS)

3954. Krizhanovski 1.Txc5 Te5 2.Txe5 d3+ 3.Kd5 Rxe7#; 1.Dxc5 La3 2.Dxa3 Rd6+ 3.Kb4 Tb5#. I have not earlier seen this idea; amazing and difficult problem! (UH); Kaksi kaukotukintaa ruutuihin joihin valkea uraa mustalle tien ja lopulta uhraa siinä itsensä.

Ja mK tulee uhratun nappulan lähtöruutuun. Upea suoritus. Harmittaa vain että mD:n täytyy raivata vs pois, muuten olisi matti valkeana alkuasemassaan kun a3 olisi tukittu... (JS)

Runsas ja hyvä palsta, mutta pisteiden keruu jäi vähiin (PV).

3979. Nikolic 1.Rbd4 Lb3 2.Kxe4 Rd6#; 1.Rfd4 Lf3 2.Kxc4 Rd6#. Neat geometry (RL)

3980. J.Carf 1.Rxb3 Lxb3+ 2.Td4 Lc2#; 1.Rxb5 Txb5 2.Ld4 Lxd5#.

3981. Heinonen 1.exd3 Dd5+ 2.exd5 Te1#; 1.Ld5 Dc3 2.dxc3 d4#.

3982. Parzuch 1...Tb6 2.e1L Tb2#; 1.e1R Tf6 2.Rf2+ Txf2#; 1.Rf2+ Kf3 2.Rd3 Txe2#.

3983. Piet 1.Ld3 Rd5 2.Tc4 Rb3#; 1.Lf4 Rbd3 2.Le3 Re2#; 1.b1R c3+ 2.Rxc3 Rc2#; 1.bxc1R Rd5 2.Rd3 c3#. Fine and difficult; bxc1R took much time (UH)

3984. Solja 1.Tf5 Re5 2.Rd6 Rc4 3.Tf7 Lc8#; 1.Txg5 Ke3 2.Re5 Lxe2 3.Kf5 Rd4#.

3985. Pitkänen 1.Rxc4 Txa4 2.Ke3 0-0 3.Rd2 Te1#; 1.Rxg4 Txx4 2.Ke3 0-0-0 3.Rf2 Te1#. Jorma has found an elegant way to realize both castlings! (UH); Attractive symmetrical play (RL)

3986. Pitkänen 1.Ta3 Lf7 2.Tb3 Le8 3.Tb5 axb5#; 1.Txa4 exd4 2.Txd4 Lh7 3.Txd3 Lxd3#.

3987. Tanner 1.Th7 Tg7 2.Th4 Txg3 3.Td4 Tf3 4.e4 g4 5.Ke5 Tf5#.

3988. Pitkänen 1.Ke3 h4 2.Kd4 h5 3.Kc3 h6 4.Kb3 h7 5.Ka2 h8T 6.Ka1 Ta8#; 1.Kel h4 2.Re3 h5 3.Rf5 h6 4.Rg7 hxg7 5.Th2 g8D 6.Te2 Dg1#. An excellent miniature; black knight and rook are necessary in both solutions (UH)

3989. Nikolic 1.- Lh2 2.Rc4 Lc7 3.R4a5 Ke3 4.Rb8 Kd4 5.Le4 Kc5 6.La8 Kb5 7.Rb7 Lb6#.

3990. Solja&Jonsson 1.b2+ Kxc2 2.h1R Kb3 3.Rg3 fxg3 4.b1L g4 5.Lf5 gxf5 6.h2 f6 7.h1T f7 8.Th7 f8D#. This may be original; black's first move is too evident (UH); A pleasant promotion problem (RL) Tehtävät olivat helppoja tällä kertaa (UH).

ITSEMATIT – SELFMATES

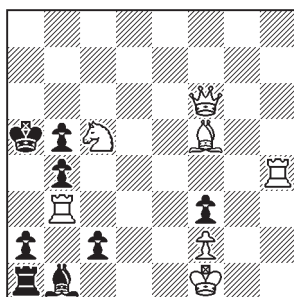
Johan Beije, Korenbloemweg 83, NL-1338 XT, Almere, Nederland (johan.beije@live.nl)
Tuomari – Judge: 2012–2013: **Diyan Kostadinov**

A wrong diagram from Jorma Pitkänen appeared in previous issue. So a re-run for Jorma's classical battle to clear the bottomline. Steven has showed several Fata Morgana's in several magazines and he still finds new ideas, so also this 10-mover. A white piece-exchange is the theme of this black King hunt.

Edellisessä numerossa oli väärä kuvio Jorma Pitkäsen tehtävään, joten uusi yritys tälle klassiselle taistelulle alarivin puhdistamiseksi. Steven on näyttänyt useita Fata Morgana-tehtäviä useissa lehdissä, mutta hän löytää yhä uusia ideoita, kuten tämä 10-siirtoinen. Valkeiden upseerien (ei-syklinen) paikanvaihto on teemana tässä mustan kuninkaan metsästyksessä.

4047. Jorma Pitkänen

Lahti

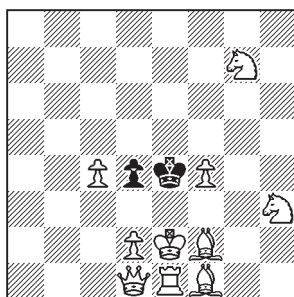

i#6

7+8

4048. Steven Dowd

USA

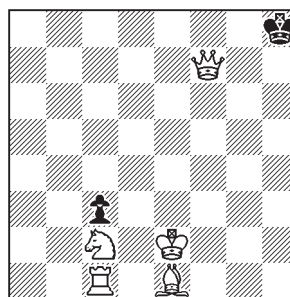

i#10

10+2

4049. Steven Dowd

USA

i#12

5+2

ITSEMATTIENSIPAINOSTEN RATKAISUT TN 1/2013

Edellisestä lehdestä uupuneita itsemattikommentteja TN 6/2012 tehtäviin:

3955. Simple solving (RL)

3956. Very pleasing selfmate (RL)

3978. Pitkänen 1.d8L! Dxg3 2.Df5+ Kh4 3.Rf4 Dxf2#, 1... Dxb6 2.Lxe7+ Df6 3.Ld4 Dxe7#, 1... Dxg4 2.Le3+ Df4 3.Dd1 Dxe3#,

1... Dh5 2.De3+ Kxg4+ 3.Re5+ Dxe5#. Pitkänen elämäni ensimmäinen ratkaistu itsematti (käsitteettömän hieno). Näen varmaan monta yötä unta saavutuksestani (RN). Tällaista postia saadessaan ratkaisutoimittajakin herkistyy! (ratk. toim.)

LOPPUTEHTÄVÄT – STUDIES

Pauli Perkonoja, Parolanpolku 12 B 20, 20360 Turku, Finland (kurka@saunalahti.fi)
Tuomari – Judge: 2011-2013: **Michal Hlinka**

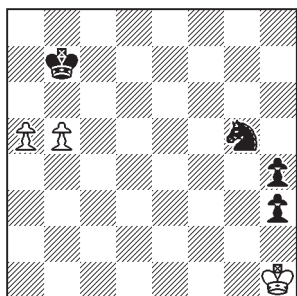
Tällä kertaa palstallamme vierailee slaavikolmikko. Kahdessa ensimmäisessä moleminpuolinen siirtopakko esittää keskeistä osaa. Puolalaisen hieman alkeellisessakin luomuksessa esiintyy samaa ideaa kuin ammoisessa Tapionlinnan tehtävässä. Siinä tosin vaatimus oli valkean voitto.

Arestovin laatimus näyttää enemmänkin oikealta lopputehtävältä. Siinä kamppailu käydään mK:n ja vD:n välillä. Alkusiirron

merkitys tulee ilmi ratkaisun lopussa. Saattaa hyvinkin olla, että laatija on tehnyt toisen version tästä ideasta käännetyn värein, jolloin se tuntuisikin paremmalta.

Kolmas tehtävä on sisällöltään epämääräisempi. Kenties se on ollut ajatuksena toteuttaa 9. WCCT:n teema (valkean 3. siirto), mutta muutoin yleisvaikutelma jää vaisuksi. Valkean voiton takaa viime kädessä f6-sotilas

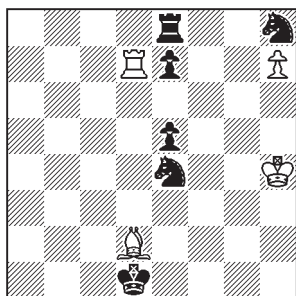
4050. Grzegorz Mazur
POL

tasapeli(=)

3+4

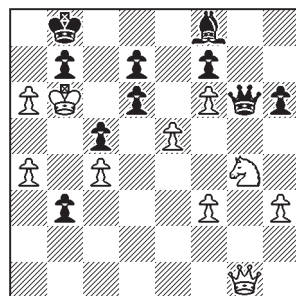
4051. Pavel Arestov
RUS

tasapeli(=)

4+6

4052. Euboš Kekely
SVK

voitto(+)

10+10

LOPPUTEHTÄVÄENSIPAINOSTEN RATKAISUT TN 1/2013

3974. Östmo 1.g5+ Kh7 i) 2.f5 Td7 ii) 3.e8D Td8+ 4.Dxd8 Rxd8 5.Ld5 iii) g6 iv) 6.f6 Re6 v) 7.Lxe6 fxe6 8.Kc7 Kg8 vi) 9.Kb6! vii) e5 10.Kc5 a5 11.Kd6 e4 viii) 12.Ke7 e3 13.f7+ voittaan.

i) 1.-Kg6? 2.Le4+ Kh5 3.Lf3+ tai 2.-f5 3.e8D+

ii) jos 2.-Tb1+ niin 3.Lb7! Rc5 4.e8D Txb7+ 5.Kc8 g6 6.De5 ja mustan puolustus natisee 6.-Tb5 7.De7 ja romahtaa, tai 5.-Tb4 6.Dxf7 Re4 7.De7 Tc4+ 8.Kb8 Rc5 9.f6

voittaan

iii) e6-ruutu pitää varmistaa. Liian aikaista 5.Kc7? sillä 5.-g6 ja kaikki valkean sotilaat kaatuvat.

iv) jos 5.-Re6 niin yksinkertaisemmin 6.Lxe6, joskin myös 6.fxe6 riittää.

v) 6.-Kg8 johtaa samaan siirtovaihdon vi) Muutoin vK ehtii turvaamaan f-sotilaa korottamisen marssimalla e7:ään.

vii) Luonnolliselta näyttävä siirto 9.Kd6? ei voitakaan: 9.-Kf7 10.Kc6 Kf8=

viii) tai 11.-Kf7 12.Kxe5 ja vK poimii a-sotilaan ja palaa K-sivustalle ja kun f-sotilas syötetään pääsee vK lyömään lopulta mustan g-sotilaan ja voitto on selvä.

3975. Minski Huom! vLg7 puuttui kuvio- asemasta. Alkusiirto 1.Rc1 jumiuttaa mustan voimayksikön a1-nurkassa, mutta mahdollistaa mustan vastapelin pattitilannetta hyväksi käyttäen. 1.-Tf1 Molemmat 1. rivin valkean upseerit ovat uhattuina 2.La8! i) Tg1+ ii) 3.Kf3! (muutoin 3.-Txg7!)=) 3.-Tg3+ iii) 4.Ke4 Tg5 5.b3! iv) Tg4+ 6.Kd5 Tg5+ 7.Kc6 Tg6+ 8.Kb7 Tg5 9.b4 Tb5+ v) 10. Kc6! Tg5 11.b5 Tg6+ 12.Kb7 Tg5 13.b6 Txg7+ 14.Txg7 voittaen.

i) Tämän Bristol-urauksen merkitys tulee esille valkean 8. siirrossa.

ii) Ratsun lyöntiä 2.-Txc1 seuraisi pikainen matti: 3.Le5+ Kg1 4.Kf3+ Kf1 5.Lh2 Ke1 6.Kxe3 ja 7.Tg1#

iii) tai 3.-Tg5 4.Ke4 Tg4+ 5.Kd5 Tg5+ 6.Kc6 Tg6+ 7.Kb7 Tg5 8.b4 ja musta on siirtopakossa.

iv) Tekijä kirjoittaa: “festina lente”= kii- ruhda hitaasti. 5.b4? olisikin väärin , koska 5.-Tg4+ 6.Kd5 Tg5+ 7.Kc6 Tg6+ 8.Kb7 Tg5 ja nyt vuorostaan valkea olisi siirtopakossa.

v) Nyt musta joutui siirtopakkoon. Jos vaihtoehtoisesti 9.-Kg1 niin 10.Kc6 Kh2 11.b5 jne voittaen

Mielenkiintoinen tehtävä, jossa matti- tehtävämäisyttä (Bristol-idea) kuin myös molemminpuolinen siirtopakko esiintyy.

3976. Akobia & Garcia 1.Le2 i) d3 ii) 2. Lxd3 iii) Txb4 3.g4 iv) Tb2+ v) 4.Ke3 vi) b4 5.g5 vii) Tg2 6.Kf4 b3 7.g6 b2 viii) 8.Kf5 ix) Td2 9.Le4 Td4 10.Lc2 Tc4 x) 11.Ld3 Tc3 12.Le4 Te3 13.Lc2 Tf3+ 14.Kg5 xi) Tc3 15.Le4 Te3 16.Lc2 Te2 17.Ld3=. Valkea lähetti pystyy heilumaan viistorivillä estään mustan korotuksen.

i) Väärin on 1.Lc6? Th5 2.Kd3 Kb2 3.Kxd4 Kb3 4.g4 Tg5 5.Ke3 Kxb4 6.Kf4 Tg8! 7.Ld5 Tf8+ mustan voitoin

ii) tai 1.-Kb2 2.Lxb5 Kb3 3.Kd3 Kxb4 ja

vaikkapa 4.Ld7 Kc5 5.g4 Th3+ 6.Kd2 Tg3 7.Le6 Tf3 8.Lf5 ja asema on tietokoneen mukaan tasapeli.

iii) Ei 2.Kxd3? Txb4 3.Ke3 (3.g4 Tb1) 3.-Tb3+ 4.Kf4 b4 5.g4 Tc3 6.Ld1 Kb1 7.g5 Kc1 8.La4 Ta3 9.Lc6 b3 10.g6 Ta7 11.Kf5 b2 12.Le4 Te7 13.Ld3 Te3 voittaen.

iv) Väärin 3.Kc3? Tb2 4.g4 b4+ 5.Kc4 b3 6.Lf5 Ka2 voittaen

v) 3.-Tb3 4.g5 b4 5.g6 Tb2+ 6.Ke3 =

vi) Ei 4.Kc3? ja käy kuten kohdassa iv)

vii) Ei 5.Le4?, sillä esim. 5.-Th2 6.Ld5 Te2 7.Ke4 Tc5 8.g5 Txd5 9.Kxd5....11.-b1D 12.g8D Db3+ voittaen

viii) 7.-Td2 8.Le4 Td4 9.g7 b2 10.g8D=

ix) 8.Ke5? Td2 9.Lf5 Te2+ 10.Kd6 Tf2 11.Le4 Td2+ 12.Ke5 Te2 voittaen

x) 10.-Td5+ 11.Kf6Td2 12.Le4 Te2 13.Ld3=

xi) 14.Ke6? Tc3 15.Lf5 Te3+ 16.Kf6/Kd6 Tf3/b1D voittaen, tai 14.Kg4? Tc3 15.Lf5 Tc4+ 16.Kg3/Kg5 b1D/Tc5 voittaen. Ilman tietokonetta tällaista olisi perin vaikea analysoida. Hyvää tässä on kuitenkin vK:n vaellus turva-alueelle.

3977. Mazur 1.Lg5 h4 2.Lxh4 Kxh4 i) 3.Ke8! ii) g5 4.fxg5 Kh5 iii) 5.Kf7! f4 6.g6 f3 7.g7 f2 8.g8D f1D+ 9.Ke7 iv) De1+ 10.De6 Db4+ 11.Dd6 Db7+ 12.Ke6 ja matti tulee tietokoneen mukaan viimeistään noin 70 siirron jälkeen.

i) Jos 2.-Kxf4 niin 3.Ke7! Ke4 4.Lf2 Kf3 5.Lg1 Kg2 6.Kf6 Kxg1 7.Ke5 ja valkea voittaa daamalla f-sotilasta vastaan, koska g-sotilas on liikkuva eikä pattipuolustus toimi.

ii) Aseman ydinsiirto. Luonnollisempi 3.Ke7? ei toimi, koska silloin d-sotilas ei korotu shakilla.

iii) Musta yrittää välttää d-sotilaan korotumisen shakilla, joten ei 4.-Kxg5.

iv) Ainoa voittonsiirto. Väärin olisi 9.Ke6? Dc4+ 10.d5 Da6+ ja musta saa ikuisen shakin, tai 9.Ke8? Db5+ ja musta pääsee lyömään sotilaan.

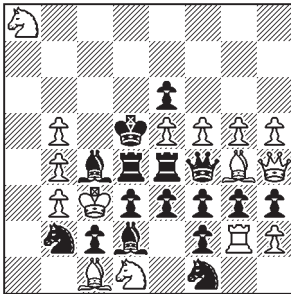
SATUSHAKKI JA RETROT – FAIRIES AND RETROS

Hannu Sokka, Kastuntie 47 B 20, 20300 Turku, Finland (hannu.sokka@pp.inet.fi)
 Tuomari – Judge: 2012–2013: NN

Satuehtojen ja -nappuloiden kohdalla katso TN 1+2 ja tässä puuttuvat:
 VastaEinsteinshakki Siirtyessään lyömättä upseeri muuttuu D>T>L>R>s>s.
 Kuskus VastaKirke Lyönnissä lyövä nappula syntyy lyödyn syntymäruutuun.

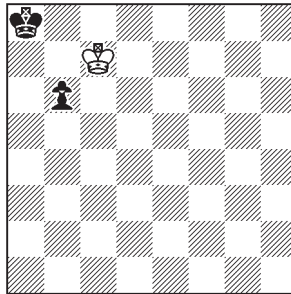
Fairy conditions and pieces. Look at TN 1+2 and here are additions:
AntiEinsteinChess Without capture the piece changes Q>R>B>S>P>P.
Couscous Anti-Circe In capture the capturer is reborn in captured's birth square.

4053. Dragan Petrovic
SRB

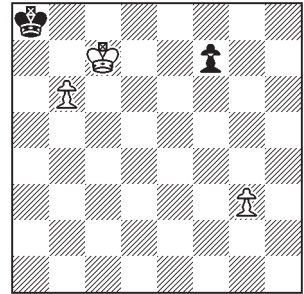
Pura asema/Untie 15+16
Kirke / Circe

4054. Hannu Sokka
Turku

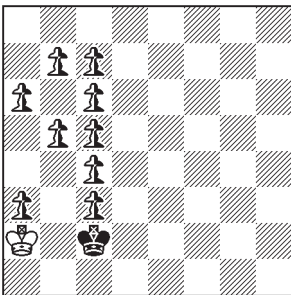
sa#9 Vastavartiosotilasshakki/
Sentinelles PionAdvers KöKo
PWC 1+2

4055. Hannu Sokka
Turku

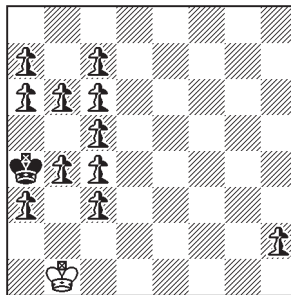
sa#14 Vastavartiosotilasshakki/
Sentinelles PionAdvers KöKo
PWC 3+2

4056. Mikael Grönroos
Vaasa
Omistus Hannu Harkola

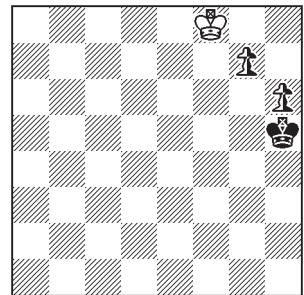
a=5 Kirke/Circe 1+1+9

4057. Mikael Grönroos
Vaasa
Omistus Kauko Virtanen

a=5 Kirke/Circe 1+1+11

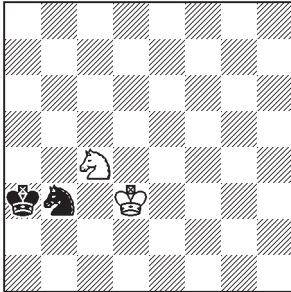
4058. Mikael Grönroos
Vaasa

a#3 Kirke/Circe 1+1+2
b) g7→d7
c) h6→e3

4059. Hannu Sokka

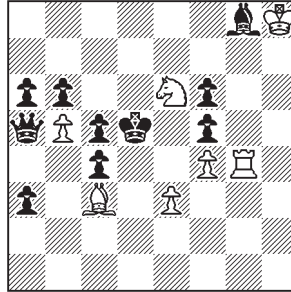
Turku

a#4 Vastavartiosotilasshakki/
Sentinelles PionAdvers KöKo
 VastaEinsteinshakki /
AntiEinsteinChess 2+2(1)
 b) vRc4→b4 c) vRc4→b3
 d) vRc4→c3

4060. Pierre Tritten

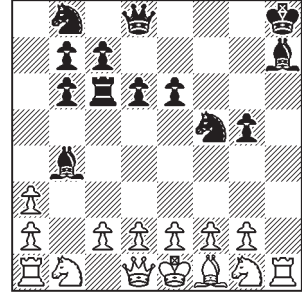
FRA

a#2 3.1.1.1 Kuskus
 VastaKirke / *Couscous Anti-*
Circe 7+10

4061. Unto Heinonen

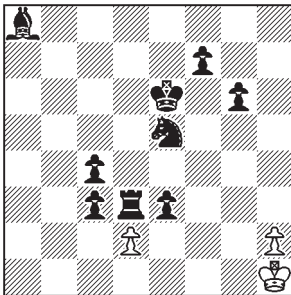
Helsinki

Johtopeli / *Proof Game* 17
 14+13

4062. Unto Heinonen

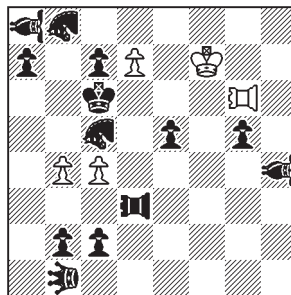
Helsinki

s#56 vMin 3+9

4063. Unto Heinonen

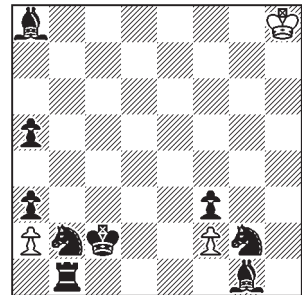
Helsinki

a#2 4.1.1.1 5+13
 Kiinalainen shakki/*Chinese*
Chess Mao b5,c5 Vao a8,h4
 Pao d3 Leo b1

4064. Unto Heinonen

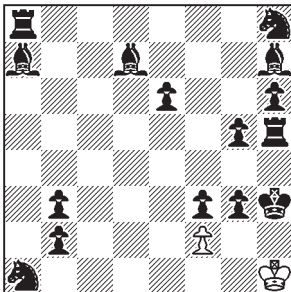
Helsinki

s#50 vMin 3+9

4065. Jorma Pitkänen

Lahti

si=33 Min 2+15

György Bakcsi 80 JT ja David Durham 80 JT

Kahden unkarilaisen laatijan 80-vuotisjuhlakilpailut ovat seuraavissa ryhmissä:

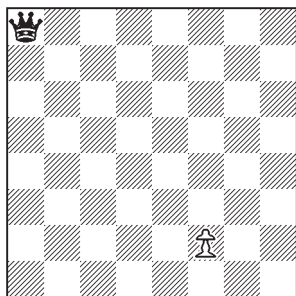
I: 11 tai useamman siirron itsematit, ei teemavaatimusta.
 Tuomari on József Pasztor.

II: Neljän tai useamman siirron apumatit, ei teemavaatimusta.
 Tuomari on Janos Csák.

Tietokonetarkastetut tehtävät luottamusmiehelle viimeistään
 31.12.2013: Béla Majoros, majoroschess@gmail.com

4066. Hannu Sokka

Turku

sa#8 Kuninkaallinen D/Royal Qa8
 KöKo Vastavartiosotilasshakki/
 Sentinelles Pion.Advers

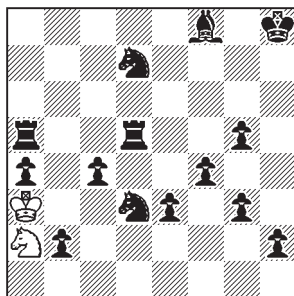
b) sf2→a4

1+1

4067. Nils Adrian Bakke

Omistus Pål Jörgen Bakke 40v

NOR

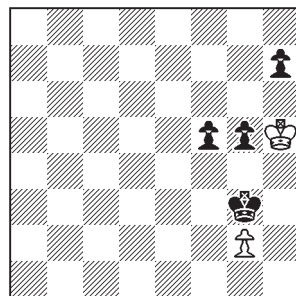
i#40

Max

2+14

4026K. Jorma Pitkänen

Lahti

a=3

b) sg5→f6

2+4

c) Kg3→f6 a=3½

SATUSHAKKIENSIPAINOSTEN RATKAISUT TN 1/2013

Edellislehdestä puuttuneita kommentteja TN
 6/2012 tehtäviin:

3964. Interesting construction (RL)

3970. Interesting fairy pieces (RL)

3971. Nice fairy miniature (RL)

3991. Tritten 1.Lg8 Txf4(Th4) 2.Kxh4(Kh8)
 Lxc7(Lc3)#, 1.Ta7 Lxf4(Lf3) 2.Kxf3(Ka8)
 Txc4(Tg8)#. Excellent Take&Make play (RL)

3992. Sokka 1. – Ra1D 2.Lh1T Dh8R
 3.Txh8D(Rg1) Rh3L 4.Da1R Lc8T 5.Rc2L
 Txc2D(Lc8) 6.Lh3T Dh7R 7.Ta3D Rg5L
 8.Df8R Lc1T 9.Rd7L Te8D 10.Lh3T
 Dxh3R(Ta8) 11.Th8D Rg5L 12.Da1R Lc1T
 13.Rb3L Tc8D 14.Lg8T Dh3R 15.Tg1D Rg5L
 16.Da7R Lc1T 17.Rc8L Txc8D= 3. – Rf3L
 4.Da1R La8T 5.Rc2L Ta1D 6.Lh7T Dh8R
 7.Ta7D Rf7L 8.Dg1R La2T 9.Re2L Ta8D
 10.La6T Dh1R 11.Th6D Rg3L 12.Dc1R Lb8T
 13.Ra2L Tb1D 14.Lg8T Dh7R 15.Tg1D Rg5L
 16.Da7R Lc1T 17.Rc8L Txc8D=.

3993. Luce&Biénabe 1.KAel LEal 2.KAd2
 LExh1 3.KAg1 LEh8 4.Kh1 LEa8 5.KAh2
 Kb7#. Very nice corner Rundlauf (JB); Good
 fairy miniature (RL)

3994. Luce&Biénabe 1.KAc5 f4 2.KIe5 f5
 3.He6 f6 4.Sg4 f7 5.Sd6 f8S#.

3995. Sokka 1.Lc6 Ha1 2.Lb5 Hb6
 3.Lc4 Hd4 4.La2 He5 5.Le6 Hb5 6.Lc4
 Hb6 7.Lxb5(Hb8) Hxb5(Ta8) 8.Ta4 Hd4
 9.Txd4(Hd8) Hd3 10.Ta4 He2 11.Te4 He5
 12.Tb4 Hb5 13.Te4 He2 14.Tb4 Hf1 15.Td4
 KSxd4-e3(Dd8) 16.Dd1 Hc1 17.Dd4 Hf4
 18.Dd1 Hd2 19.Df1 Hf4 20.Dxf4(Hf8) Hf3
 21.Dd4 Hg4 22.Dxg4(Hg8) Hg3 23.Dd4 Hh3
 24.Dh4 Hd3 25.Dc4 Hb5 26.Dh4 Hd3 27.Da4
 He2 28.Df4 Hf1 29.Dxf1(Hf8) He4 30.Df7
 Hf6 31.Dd5 Hc6 32.Dg5 Hg6 33.De5 KSxe5-
 e6(Lf8) 34.Lh6 Hxh6(Th8) 35.Txh6(Hh8)
 Hh5 36.Txh5(Hh8) Hh4 37.Td5 Hd6 38.Th5
 Hf6 39.Td5 He7 40.Td8 Hxd8%.

3996. Pitkänen 1.de 2.e4 3.g4 4.g5 5.gf 6.fe
 7.e8D 8.Dc6 9.ef 10.f6 11.f7 12.f8L 13.Lh6
 14.Dg2+ Lxg2#, 1.d3 2.dc 3.c5 4.cd 5.de
 6.e8D 7.Dc6 8.g4 9.g5 10.gf 11.f7 12.f8L
 13.Lb4 14.Ld2 15.Dg2+ Lxg2#.

3997. Pitkänen 1.Kh7 0-0-0 2.Kg7 Le8 3.e7
 Dh+ 4.Kxh6 La4 5.Kh5 Le8+ 6.Kh4 La4
 7.Kh3 Le8 8.Kh2 La4 9.Kh1 Le8 10.Kg1
 La4 11.Kf1 Le8 12.Kel La4 13.Kd1 Le8

14.Kc1 La4 15.Kb1 Le8 16.Ka1 La4 17.Ka2 Le8 18.Ka2 La4 19.Kxa4 Td4+ 20.Ka5 Td8 21.Ka6 Td4 22.e8D+ Td8 23.De7 Td4 24.De6+ Td7 25.Dd Th7 26.Dc6+ Te7 27.Dc5 Txc5 28.Ka7 Th5 29.Ka8 Ta5#. Masterly problem (RL)

3998. Heinonen 1.f4 c5 2.f5 Da5 3.f6 Da4 4.fxg7 f5 5.b4 Rf6 6.g8L Lh6! 7.Ld5 Tg8 8.Lc6 bxc6 9.b5 La6 10.b6 Lb5 11.b7 Ra6 12.b8L Tg4 13.Ld6 Td4 14.e4 0-0-0 15.Lc4 Tg8 16.Re2 Tg3 17.Lg8 Ta3 18.d3 exd6 19.Lf4 d5 20.Lb8 Lg7.

3999. Heinonen 1.h4 d6 2.h5 Ld7 3.h6 La4 4.hxg7 h5 5.e4 Rh6 6.g8R h4 7.Rf6+ exf6 8.e5 Tg8 9.e6 Tg4 10.e7 Kd7 11.e8L+ Ke6 12.Lc6 bxc6 13.Rc3 c5 14.Rd5 Rc6 15.Re7 Db8 16.Rg8 Db4 17.Lb5 Te8 18.Ke2 Te7 19.De1 Rd4+ 20.Kd1+ Re2 21.Le8 Lg7.

4000. Heinonen 1.e4 h5 2.Dxh5 e5 3.Dxe5+ Lf7 4.Dxc7 f5 5.Dxb7 Rf6 6.Dxa7 0-0-7.Dxd7 g5 8.Dxf5 g4 9.Dxg4 Kh7 10.Dd1 Rxe4.

4001. Heinonen 1.Kd8 2.f8R 3.Rg6 5.Rxc8 6.Ke7 7.Rb6 8.Rxd7 9.Kf6 10.Rxb8 12.Rxa5 14.Rxb2 15.Ke5 18.Kb4 19.Rxa4 21.Rxb5 22.Ka5 23.Rc3 24.Rxa2 25.Ka6 26.Kxb7 27.Rxc1 30.Rxg2 31.Kc6 34.Kf5 35.Rf4#.

4002. Tanner 1.Lh4T 2.Th6D(sh4) 3.Dg7R(sh6) 4.Re8L(sg7) 5.g8D 6.Dg5R 7.Lh5T 8.Rf3L(sg5)+ Lxf3#.

4003. Sokka 1.Ac5 Hd5+ 2.Ae4 Hf3 3.Af2 Hf1+ 4.Ad3 Hc4 5.ALe4 Hf4 6.Axf4(Hf8) Hf3 7.Ae2 Hd1 8.Ac1 Hb1 9.Aa2 Hb7 10.ALc6 Hd5 11.ALe4 Hf3 12.ALc6 Hb7 13.ALa8 Hb5 14.Ab4 Hb7 15.Aa6 Hb5 16.Ac5 Hd5+ 17.Ae4 Hf3 18.Af2 Hf1#, 1.Ab4 Hb3 2.Aa6 Hb7 3.Ac7 Hd7+ 4.Ae6 Hf5+ 5.Af4 Hb1 6.ALe4 Hb7 7.Ad5 Hxe4(ALe1) 8.Af4 Hg4 9.Ae2 Hd1 10.Ac1 Hf1 11.Ae2 Hd3 12.Ac3 Hb3 13.Aa4 Hb7 14.Axb6(KSb8) Hb5 15.Ac4 Hd3 16.Ae3 Hf3 17.Ag2 Hh1 18.ALg3 KSxg3-h2(ALg1)#. Interesting fairy

pieces and play (RL)

4004. Sokka 1.Ac3 Hb7 2.Aa7 Hb5 3.Ac6 Hd7+ 4.Ae7 Hf7 5.Ag6 Hh5+ 6.Ah4 Hh3 7.Ag2 Hf1 8.Ae1 Hd1 9.Ac2 Hb3 10.Aa3 Hb7 11.Ac7 Hd7+ 12.Ab5 Ha4+ 13.Aa7 Ha8 14.Ac6 Hd5+ 15.Ad4 Hd3+ 16.Ab5 Ha6 17.Aa7 Hc6 18.Axc6(Hc8) Hc5+ 19.Ab4 Ha7 20.Aa6 Hc5 21.Axc5(Hc8) Hc4 22.Ab3 Ha2+ 23.Aa5 Ha6 24.Ab7 Hc8+ 25.Ad8 He8 26.Ac6 Hb5 27.Ab4 Hb7 28.Aa6 Hb5 29.Ac5 Hd5+ 30.Ae4 Hf3 31.Af2 Hf1#.

4005. Tanner 1.d1T 2.Td3 3.Tc3(sd3) 4.Tc4(sc3) 5.Te4(sc4) 6.Te5(se4) 7.Td5(se5) 8.Td4(sd5) e3#.

4006. Sokka+Tanner 1.kTd5D 2.kDc4R(sd5) 3.kRb2L(sc4) 4.kLd4T(sb2) 5.kb1L 6.kLe4 7.kLd3(se4) kRe3L#.

4007. Sokka 1.h1R 2.Rf2 3.Rh3(sf2) 4.Rf4(sh3) 5.Re2(sf4) 6.f3 7.Rg1(se2)+ kRh2L#, 1.h1kL 2k.Ld5T 3.kTh5D(sd5) 4.kDh3R(sd5) 5.kRg5L(sh3) 6.kLh4T(sg5) 7.g4 kRg3L#.

4008. Sokka a) 1.Af2 Hf3 2.Ag4 Hf5 3.Ae5 Hd5 4.Ag4 Hh4 5.Ae5 Hf5 6.Ag6 Hh7 7.Ah8 Hxh8%, b) 1.Ag3 Hb8 2.Ae4 Hb6 3.Ac5 Hb8 4.Aa6 Hb6 5.Ab8 Hxb8(Th8) 6.Tc8 Hd8 7.Tc7 KSxc7-d7%, c) 1.Ag3 Aa7 2.Ae4 Hd4 3.Ac5 Hc7 4.Ad7 He7 5.Ae5 Hf6 6.Af7 Hg7 7.Ah8 Hxh8%.

4009. Sokka 1.Kg8 h8D 2.Kg7 Dh6 3.Kg6(+vsg7) Dh8(+msh6) 4.Kf6(+vsg6) Dxh6(+msh7) 5.Kf7(+vsf6) Dg5(+msh6) 6.Kf8(+vsf7) De5(+msg5) 7.Kg8 De8(+mse5)# 1. – h8R 2.Kg7 Rf7 3.Kh7(+vsg7) Rh8(+msf7) 4.Kh6(+vsh7) Rg6 5.Kxg6(+vRb1)(+vsh6) g8R 6.Kg7(vsg6) Rf6 7.Kg8(+vsg7) Re6(+msf6)#. Good super-miniature (RL)

4010. Simoni 1.LHxa6 Re7 (Rf4?) 2.LHc4 Rc6#, 1.Rxb6 Rf4 (Re7?) 2.Ra4 Rd3#.

RATKAISUPISTEET TN 6 / 2012:**3928–3972**

Ratkaisija	#	+ -	a#	i#,satu	6/12	2012	YHT
max.	23	5	71	94	193	848	
Mikko O. Aaltonen	2		39		41	80	155
Johan Beije	18		67		85	324	1962
Antero Harju	2		12		14	29	6087
Olli Heimo			18	30	48	142	5690
Arto Heimonen			2		2	31	755
Unto Heinonen			71		71	216	5459
Romuald Lazowski	23	3	71	80	177	748	5845
Risto Nylund	18	47			65	220	244
Pentti Vähämäki			18		18	85	4514

RATKAISUPISTEET TN 1 / 2013:**3973–4010**

Ratkaisija	#	+ -	a#	i#,satu	1/13	2013	YHT
max.	3	15	35	113	166	166	
Mikko O. Aaltonen	5		25		30	30	185
Johan Beije	3		35	26	64	64	2026
Arto Heimonen	3		10		13	13	768
Unto Heinonen			34		34	34	5493
Romuald Lazowski	3	5	35	109	152	152	5997
Risto Nylund	3	5	21	5	34	34	278
Pentti Vähämäki	3		9		12	12	4526

MOA:lle bonusta tehtävästä 3973! Tarkistakaapa onko jo etappipalkinnon aika!

RATKAISIJOILLE / DEAR SOLVERS

Ensipainosten ratkaisut pitää lähettää seitsemän viikon kuluessa lehden päiväyksestä osoitteella: **Terho Marlo**, Lehmustie 5a, 01360 Vantaa (terho.marlo@hotmail.com). Jokaisesta 500 pisteen ylityksestä saa pienehkön tehtävöpuksen. Ota yhteys kirjastonhoitaja Neal Turneriin, osoite Vanha Hämeenkylläntie 26 A, 00390 Helsinki (nealturnerfinland@hotmail.com).

*Solutions and comments should be sent within seven weeks from the publication date of respective issue to **Terho Marlo**, Lehmustie 5 a, 01360 Vantaa, Finland (terho.marlo@hotmail.com). Each time a solver reaches 500 pts, he is entitled to a chess problem booklet, usually published by ST. Please, contact librarian Neal Turner, Vanha Hämeenkylläntie 26 A, 00390 Helsinki (nealturnerfinland@hotmail.com).*

Summary

The cover problem was successful in Kauko Virtanen 80 JT, which was for helpmates in three featuring distant blocks. The award by the jubilee is on pp. 100–102. There were 43 entries from 24 composers representing 11 countries.

We are happy to publish also the award of Joose Norri 40 JT, which is on pp. 103–110. This competition was for helpmates in two moves with idle white pieces in the mating position. By chance, the number of entries was very close to that of Kauko's competition: 47 entries, 28 composers, 13 countries. In his award, Joose writes extensively about the theme and the principles guiding his judging process. Both awards are translated into English and should provide interesting reading for all interested.

Regarding awards, the global chess composition community knows well by now that the 9th WCCT has recently been concluded with the final booklet with awards appearing in September. The competition lasted for more than two and half years, as the announcement was published in January of 2011. We publish the results, top ranking problems in each section and the best Finnish successes on p. 92–99. Speaking of statistics, the following figures are impressive and perhaps tell something of the popularity of composing: 553 problems from 257 composers representing 37 countries.

As usual, Russia was victorious with a strong performance in all seven sections. Ukraine finished second ahead of Israel. Finland managed very well with 9th place. This was not due to spectacular scoring in a few sections, but because of a stable overall performance. Individually our most successful composer was Janne Syväniemi with 30,5 points.

For this WCCT the Finnish team had adopted a system with one team leader responsible for the whole, assisted by a section leader in each of the seven sections. This

system seemed to function well, as the team result was the best one we have had for a long time. Team composing events such as this may lead to fruitful exchange of opinions and thus increase our knowledge on this form of art.

Are there problemists who have not heard of Sam Loyd? Well, perhaps yes, but certainly not very many. For many of us, Loyd's problems were and still are a source of enjoyment. His original and bold ideas have baffled and surprised generations of chess problemists and players, and continue to do so. Kari Valtonen has studied Loyd in the light of modern composition ideas and found several interesting connections. The pages 111–121 are in Finnish, but also our readers abroad can enjoy the immortal problems!

The originals columns on pp. 124–134 offer the traditional menu: orthodox mates, studies, helpmates, selfmates, fairy chess problems and retros. The column editors are always happy to receive new material, so please contribute! A call for solvers and commentators: please send your comments on the original problems, because they are interesting for readers and important for composers. For the latter, it may be their first chance to receive feedback on their composing efforts.

The next issue is due to appear after the Batumi congress, which is held in the end of September 2013.